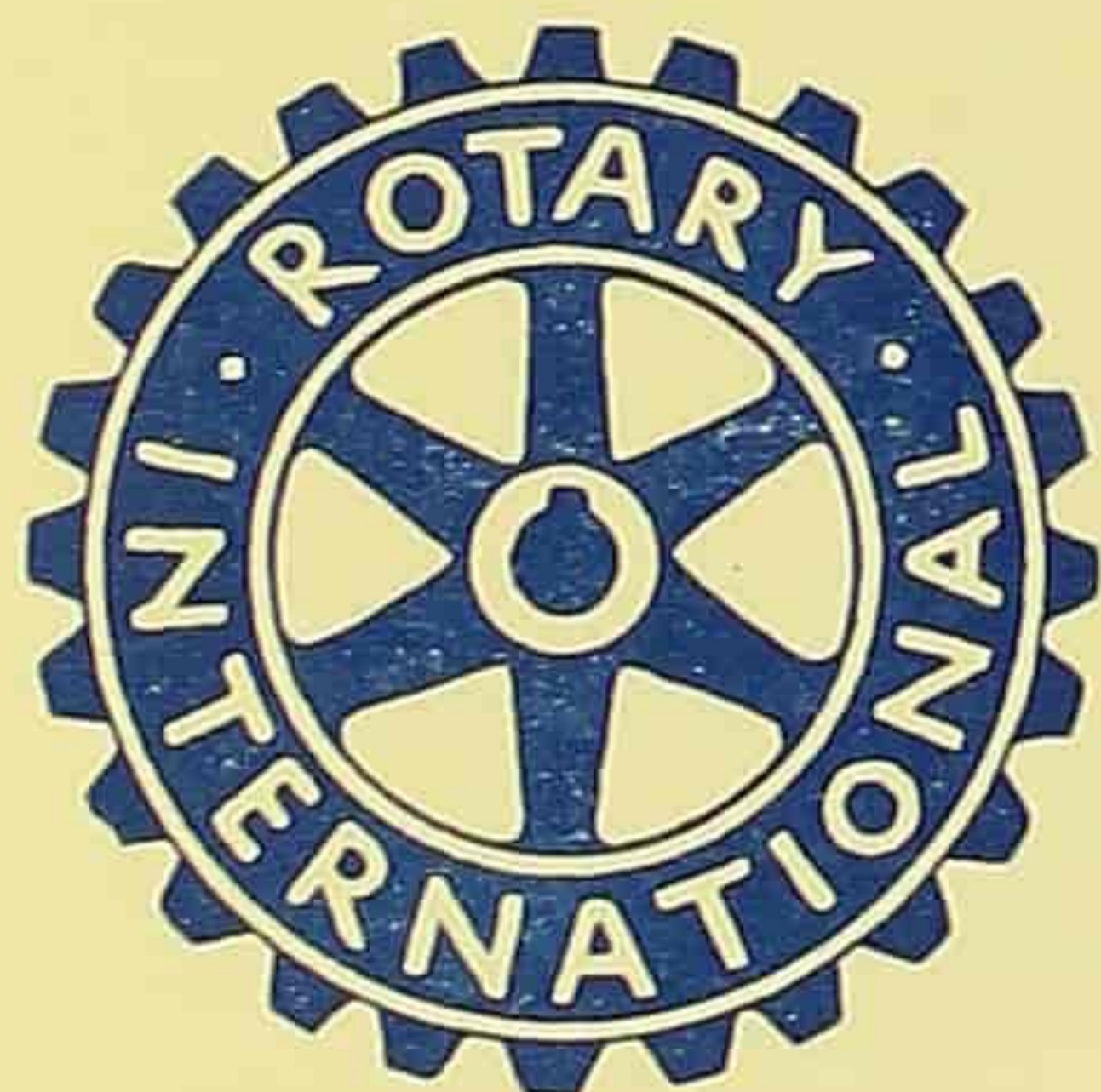

JUGOSLAVENSKI ROTAR

ZAGREB SEPTEMBAR 1939

S A D R Ź A J :

ŠESTI SEPTEMBAR

TREĆE MJESEČNO PISMO GUVERNERA

POSLANICA PRETSJEDNIKA SVIM ROTARIMA U CIJELOM
SVIJETU (Walter D. Head, pretsjednik R. I.)

SASTANAK PRETSJEDNIKA I TAJNIKA 77 DISTRIKTA R. I.

REFERATI:

Prava i dužnosti pretsjednika rotary kluba kao ovršne vlasti
(Dr. Kosta Čohadžić, R. C. Skoplje)

Tajnik rotary kluba kao pomoćnik i saradnik pretsjednika (Dragan
Miller, R. C. Osijek)

Dužnost kluba prema novim članovima (Spiro Bocarić, R. C.
Banja-Luka)

Služenje u zvanju — njegova definicija i kako ga treba dovesti u
sklad sa radom pojedinaca (Pavle Grabovac, R. C. Subotica)

Rotarsko služenje zajednici u vezi sa ostalim kulturnim, prosvjet-
nim i socijalnim udruženjima (Dr. Ferdo Pavelić, R. C. Sušak)

† Prof. Dr. VLADIMIR PLIVERIĆ

IZ NAŠEG DISTRIKTA:

Promjene u članstvu — Rotarske radosti — Rad naših klubova —
Gdje se sastaju i gdje odsjedaju rotari — Prisustvovanje na klup-
skim sastancima — Iz rotarske privrede.

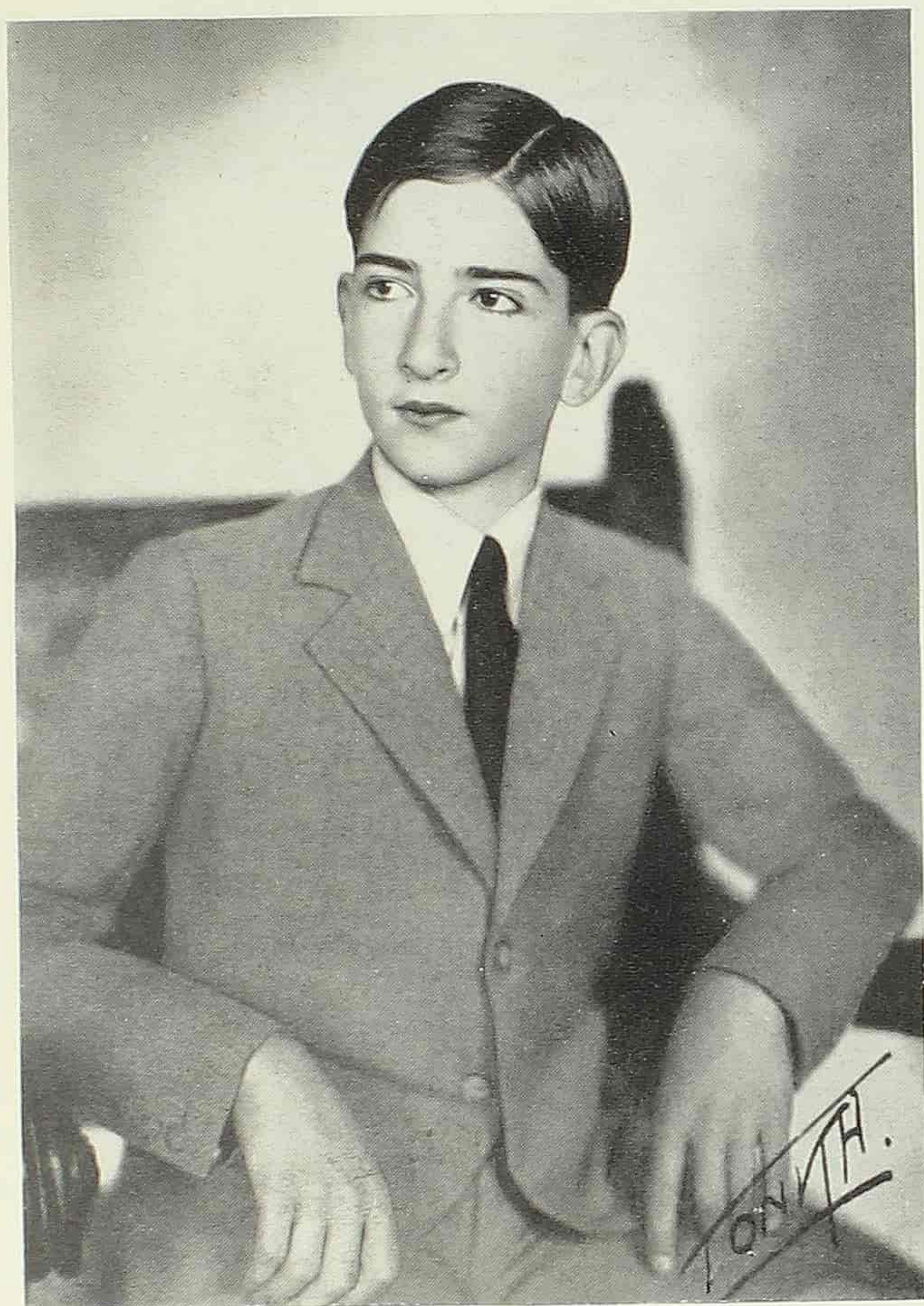

Foto: TONKA

6. septembar je svečan i radostan dan za svu Jugoslaviju. Iz svih duša izvija se vrela molitva da dobri Bog dadne mladom kralju duševne i tjelesne snage, da, uz pomoć mladih naraštaja koji će zametnuti sve što nas je vijekovima rastavljalo, sretno zatrpa sve jazove koje je duga i mučna prošlost kopala između nas i da povede Jugoslaviju putem mira, pravde i sredjenosti, sreće i blagostanja i svih onih zdravih rodova koji niču iz duboko i pametno shvaćene slobode te građanskih prava i dužnosti.

Da Bog poživi Nj. Vel. Kralja Petra II.!

UREDNIK: ING. RADOVAN ALAUPOVIĆ, GUVERNER 77. DISTR.,
ZAGREB, GJORGJIĆEVA ULICA BR. 9, TELEFON 60-72

IZLAZI SVAKOG 15-OG U MJE-
SECU — CIJENA GODIŠNJE
DINARA 144 — BROJ DIN 12

TREĆE MJESEČNO PISMO

Dragi brate pretsjedniče,

Dragi brate tajniče.

Draga braćo rotari,

ide jesen. — Zriju plodovi zemaljski, rumeni se i zlati voće, sabire se muka i znoj oranja, sijanja, okapanja i ogrtanja. — Žetva je, i ona je onakova kakova je bila sjetva i koliko je blagoslova rodnihi kiša i medene rose pomagalo rad ruku ljudskih. — I za nas rotare jesen je obračun rada i nastojanja našega, koliko i kako smo vršili svoje rotarske dužnosti; što i koliko smo uradili na prostranom polju plemenitih ciljeva rotarstva; što, koliko i kako mislimo i u ovoj godini planski udesiti rad svoj, pa da mu rodovi budu obilati i bogati prema snazi našoj i prema visini onih ideala kojima služimo.

Nisu laki dani ni časovi što ih proživljujemo mi i cio svijet. Bilo je teških i krvavih ratova, proživjeli smo mi svi strašni svjetski rat, ali se ne pamti da se je ikada kovalo toliko ubojnoga oružja; nikada na ognjištu svjetske istorije nije se gomilalo toliko upaljivog i razornog materijala, koji prijeti da uništi, bez srca i milosti, ne samo sve velike tečevine duha i ruku tolikih pokoljenja nego i da svu Evropu stjera na prosjački štap, pa da oni što preživu te strahote, prije pozavide nego li požale one koji su izginuli.

Mi svi toliko puta ističemo da ne tražimo ništa tudje, da čuvamo samo svoju krvavo stečenu baštinu. Zemlja naša je sita

i presita naše krvi, puna i prepuna junačkih grobova. U Europi se lije krv, a mi u ovom krvoproliću nikako ne znamo, ne će li bijesni ratni plamenovi pregaziti i naše medje i nećemo li morati braniti prag i ognjište pradjedovsko. Ali jedno znamo. Nikada nismo pokleknuli pred neprijateljem. Iz izgubljene bitke mi smo crpli snagu i vjeru u svoju konačnu pobjedu. Nije samo priča da mladi čobanin ubija zmaja iz jezera. Zar nije, da ne navodimo stotine primjera, nedavno proslavljena bitka na Ceru sjajan dokaz tome i primjer svima naraštajima, kolika je moć i sila na strani onoga koji brani svoj dom i svoje njive.

U toj našoj vjeri utvrđuje nas napose sretan i veliki istorijski čin koji napunjuje najvedrijim nadama i osnovanim optimizmom sve prave i iskrene prijatelje naše države Jugoslavije.

»Smatrajući da je Jugoslavija najbolji jamac nezavisnosti i napretka Srba, Hrvata i Slovenaca; u cilju što pouzdanijeg i potpunijeg očuvanja javnih interesa sklopljen je sporazum Cvetković-Maček, a 26. augusta u ime Nj. Vel. Kralja Petra II. po milosti Božjoj i volji narodnoj Kralja Jugoslavije, kraljevski namjesnici, na prijedlog Ministarskog savjeta i na osnovu člana 116 Ustava, a da bi se obezbijedilo učešće Hrvata u životu države i time očuvali javni interesi, propisali su Uredbu o Banovini Hrvatskoj.«

Tim velikim činom uklonjene su mnoge teške i mučne smetnje koje su stajale na putu normalnom i nesmetanom razvijanju naše kraljevine, kočile prirodni progres i ometale narodni i državni život. Svi su uslovi da se zavijeke satare zlokobno sjeme bratske mržnje; vjerska pocijepanost da ne smeta nego da pomaže svakom plemenitom radu i nastojanju; da se zametnu istorijati iz tudjinskih vremena, da se sve okupi i sjedini u jedinstvenoj državnoj misli u kojoj su jedino osigurani vitalni interesi svih krajeva, svih imena i vjera. Imamo narodnu dinastiju, niklu iz naše krvi i jezika, čuvara svih plemenitih i velikih tradicija narodnih, svih vrlina i osebina naše rase i jezika. Imamo granice, krvlju i mukom stečene, kostima najdražih utvrđjene. Imamo Bogom blagoslovenu zemlju, obilatu svim blagom na zemlji i u zemlji, žednu i potrebnu umješne ruke radilice. Pa zar je moguće i zamisliti da neće nastati živo i plemenito natjecanje u dobru oko sreće i napretka sve zemlje naše. Ili zar je

moguće i zamisliti da će se opet povratiti vremena gdje će se gospoda boriti o vlast i čast. Zar nisu crni i jadni spomeni na Petrovu goru i kralja Svačića, na kneza Lazara i Kosovo, na onu kobnu i strašnu riječ: Šaptom Bosna propade. Zar ima iko ko može poreći da nam je svima bila podjednaka prošlost, teška sadašnjica i zajednička budućnost.

Vedrim gledanjem u tu budućnost i mi rotari treba i valja da uložimo svu snagu, sve sile i dobru volju, da prinosimo po svojoj mogućnosti što veće i što obilatije darove na oltar državne zajednice. Koliko posla čeka neuradjena, koliko još i nenačeta. Pogledajte blago i obilje naše privrede, a pogledajte toliko jadona sela, klonule gradove, gotovo opustjele male palanke! Sve čeka i čezne da oživi, da procvate. Ne mogu tu čudesa činiti ni najženijalniji pojedinci, ni najbolje vlade. Svi treba da prionu uz posao, vodjeni samo čistom i nesebičnom ljubavi da svima bez razlike bude bolje. Jedan smo organizam. Koji god dio strada, bolestan je cio organizam.

Nisam Vam braćo rotari, rekao ništa novo ni nepoznato. Svi Vi tako mislite i osjećate. Tako misle i osjećaju svi naši građani kojima je opće dobro i njihovo dobro i koji pod plaštem prijatelja narodnih ne kriju svoje lične želje i koristi. Mi dragovoljno i iz plemenitih motiva hoćemo i želimo da služimo svome kraju i gradu, svojoj zemlji i državnoj zajednici. Mi tako služimo i čovječanstvu. I čitav ljudski rod je jedan organizam, i baš stoga što mnogi udovi toga organizma to ne znaju i neće da znaju, baš stoga i razdiru ljudski rod tolike muke i nevolje. Zemlja odavno nije više raj zemaljski, ali ona je svagdje i posvuda ipak toliko dobra majka da može svu djecu svoju da ogrije, nahrani i zaštiti. Golema je i prostrana. Ima mjesta za sve, i velike i male!

1. Ured pretsjednika Heada u Chicagu

Pretsjednik Walter D. Head osnovao je svoj ured zajednički sa centralnim uredom R. I. u Chicagu, a njegova je adresa:

Mr. Walter D. Head,
President, Rotary International,
35, East Wacker Drive
Chicago, Illinois, U. S. A.

2. Zvanična posjeta klubovima

U toku mjeseca septembra ću započeti posjetom klubovima. Svaki klub biće na vrijeme obaviješten o mome dolasku. Tom prilikom želim naglasiti da je posjeta guvernera klubovima isključivo službene naravi te nosi strogo radni biljeg.

3. Rosanoff-Pokal

Evropski Sekretariat R. I. u Zürichu obavijestio je sekretara našega Rotary kluba u Karlovcu da je za rotarsku godinu 1938-39 podijeljen Rosanoff-pokal koji je namijenjen onome evropskom klubu sa najboljom prosječnom posjetom članova kluba, karlovačkom klubu, jer je prosječna posjeta u karlovačkom klubu iznosila od 1. jula 1938 do 30. juna 1939 95.12%. Tu vijest pozdraviće bez sumnje s velikim veseljem svi naši klubovi i nastojaće da se ugledaju u taj lijepi primjer.

4. Novi Rotary-klubovi u godini 1938-39

U toku godine 1938-39 primljen je u R. I. 301 klub, i to u

Africi (južno od Ekvatora)	2
Aziji	17
Australiji i Novoj Zelandiji	12
Kontinentalnoj Evropi (uključivo Mala Azija i Sj. Afrika) .	23
Velika Britanija i Irska	22
Latinska Amerika	54
USCNB (S.A.D., Kanada, New Foundland, Bermuda) . . .	171
	<hr/>
	301

5. Osnivanje novih klubova

U sporazumu i saradnji sa R. klubom Vršac koji je preuzeo na se dužnost kumovskog kluba, imenovao sam za povjerenika (keymana) za osnivanje jednog Rotary-kluba u Beloj Crkvi тамоšnjeg advokata gospodina Dr. Jovana Putnika.

6. Posjeta u klubovima

Posječna frekvencija u mjesecu julu u našem distriktu bila je 64,23%. U mjesecu augustu 61,26%.

Najjača posjeta bila je u mjesecu julu u klubovima:

Slavonski Brod (87,52%), Petrovgrad (87%), Karlovac (82,83%), Bačka Topola (82,81%), Kranj (80,50%), Vukovar (82,35%).

Najjača posjeta u mjesecu augustu bila je u klubovima:

Slavonski Brod (91,42%), Petrovgrad (90,92%), Vukovar (89,54%), Karlovac (84,37%).

Ja ovo pismo pišem pun vjere i pouzdanja da će nas mimoići crni i krvavi oblaci što su, nažalost, nad Evropom krvlju prokapali, pa Vas sve molim da pristupite uza sve to u duševnom miru i pouzdanom raspoloženju svaki svome radu i svi zajedno sjedinite i pojačajte rotarske redove.

Započnimo iza ljetnoga odmora, opasani novom snagom i još jačom voljom, ponovno rad i svaki pojedinac i svi zajedno u svojim klubovima i pojedini klubovi medjusobno. Uz pomoć Božju, uz dobru volju niknuće i dobar rod.

Sa srdačnim rotarskim pozdravom

*Ing. R. ALAUPOVIĆ.
guverner 77 distrikta R. I.*

Pretsjednici i tajnici sa guvernerom pred Esplanadom

POSLANICA PRETSJEDNIKA SVIMA ROTARIMA U CIJELOM SVIJETU

U vremenima kakova su danas, gdje svijet posrće iz jedne krize u drugu, potpuno je na mjestu da se upitamo: što mi kao pojedini rotari i kao rotarski klubovi možemo učiniti, te da bude više nego li što smo do sada činili. Mnogo više možda ne možemo učiniti, a osobito ne takovih djela koja bi ispunjavala naslovne stranice novina, no to ipak ne znači da je Rotary odigrao svoju ulogu, da je prevalio sav svoj put i stigao do granica svojih mogućnosti. Daleko od toga. Sigurno je da civilizacija nikada nije trebala tako nužno saglasna mišljenja i konstruktivna djela ljudi dobre volje.

Evo tri stvari koje smatram bitnima:

Prvo, moramo da se držimo čvrsto načela vjerovanja u naše prijatelje te naših želja da poslužimo svojim prijateljima, jer to oduvijek sačinjava duh rotarstva.

Drugo, moramo da se odlučno borimo protiv iskušenja da postanemo zastrašeni, te da dopustimo događajima da izobliče naša naziranja.

Treće, mi moramo s puno takta, no istrajno, nastojati da svaki rotar bude na svom pravom mjestu u rotarskom pokretu, i to ne samo obzirom na njegove sposobnosti, već i obzirom na njegovo vrijeme, njegovu misao i njegova djela. U raznim klupskim prigodama, na području služenja zvanju, općenitosti te na području međunarodnog služenja, ima mnogo prilika za to. Želimo li da razborito mislimo na budućnost, tada moramo da vodimo računa i o onima koji će budućnosti dati oblik. Stoga me je naročito zadovoljilo iskreno odobravanje prigodom mojega prijedloga na konferenciji u Clevelandu na završnoj sjednici da tokom ove godine posvetimo naročitu pažnju omladini.

Rotary će oživjeti novim snagama, bude li se svaki od 5000 klubova širom svijeta u mislima bavio problemom mladeži. Ti problemi različitog su oblika u raznim zemljama, općinama, no općeniti su za sve: zaposlenost i nezaposlenost, izvršavanje zvanja i izgradjivanje karaktera.

Kakav veći doprinos budućnosti možemo da učinimo nego li da pomognemo dječacima i djevojčicama da se snadju u našem podivljalom i zamršenom svijetu. Nadam se da će u ovoj godini mnogi klubovi staviti u program svojega rada služenje mladeži.

Gledajući u oči teškim zadacima, te impresionisan prilikama koje se dnevno ukazuju, želio bih da mogu upoznati i pozdraviti lično svakoga pojedinog rotara. No budući da je to nemoguće, budite i ovako uvjereni, da na Vas mislim te želim da bih mogao s Vama podijeliti Vaše nadahnuće u volji i zavjet da načelo »služenje iznad svega« izrazite takodjer i u djelu.

Vaš iskreni

Walter D. Head, President R. I.

do Mr. 727

SASTANAK PRETSJEDNIKA I TAJNIKA 77 DISTRIKTA R. I.

2 SEPTEMBRA 1939 u ZAGREBU

Između 8.30 i 9.30 sati počeli su se sakupljati pretsjednici i tajnici u dvorani Hotela Esplanade, određenoj za sjednicu.

Po izvršenoj registraciji zauzeli su učesnici svoja mjesta.

Točno u 9.30 sati otvara guverner ing. Radovan Alaupović sastanak ovim pozdravnim govorom:

»Draga braćo pretsjednici i tajnici! U teškoj i mučnoj atmosferi otvaram sastanak pretsjednika i tajnika našeg distrikta.

Evropski događaji razvijali su se takovom brzinom da nisam imao vremena odgoditi eventualno ovaj naš sastanak. A nadam se da nisam imao ni razloga, jer sam uvjeren da će svi rotari ne samo našeg distrikta nego i cijeloga svijeta u svakoj zgodi i prilici i kakav god bio usud i naše Evrope i čitavoga svijeta ostati nepokolebivo vjerni svojim visokim rotarskim idealima, i da će svaki za se i svi zajedno vršiti svoju rotarsku, svoju građansku i svoju čovječansku dužnost. I što budu vremena teža i opasnija, snaga, ljubav i požrtvovanje naše biće još jače. »Na mucu se i poznaju junaci!«

S tim željama i nadama sve Vas toplo i bratski pozdravljam i molim da s pouzdanjem u pobjedu istine i pravde, s pouzdanjem u dobar duh naroda i zemlje naše, držeći vazda pred očima rotarske ciljeve otpočnemo i sretno dovršimo sve zadatke ovog našeg skupa i sastanka. (Pljesak).

Poslije pozdrava određuje guverner »roll-call«.

Niže navedeni pretsjednici i tajnici prisustvuju sjednici:

Bačka Topola: Horvath Aleksandar, Beniš Šime

Banja Luka: Bocarić Spiro, Malić Rajko

Beograd: Vagner Stevan

Brčko: Ing. Sučić Jakov (zamjenik)

Karlovac: Kosem Stanko, Košćević Petar, Hoppe Adalbert

Kranj: Česenj Karol, Crobath dr. Fred

Ljubljana: Ljubić Josip

Maribor: Saboth Henryk

Niš: Jelić Slobodan (zamjenik)

Osijek: Hinić Dušan, Brlić Ante (zamjenik)

Pančevo: Tomić Mileta, Milić Morin

Petrovgrad: Nadjvinski Ivan (zamjenik)

Sarajevo: Ličina Dušan (zamjenik)

Skoplje: Čohadžić dr. Kosta, Jelačić dr. Aleksandar

Sl. Brod: Abramović dr. Kosta

Sombor: Grgurov dr. Kosta, Miler Julije

Split: Gattin Mića (zamjenik)

Stara Kanjiža: Stipanić Josip
Subotica: Grabovac Pavle
Sušak: Pavelić dr. Ferdo
Šibenik: Vičić B. Jerko (zamjenik)
Varaždin: Vanjek dr. Josip, Bosanac Nikola
Velika Kikinda: Teodorović dr. Nestor, Konečny Mihajlo,
Vinkovci: Basler ing. Dragutin, Mandrović Branislav
Vršac: Vrvić ing. Miljenko
Vukovar: Türk dr. Dragutin
Zagreb: Horvat Josip, Brovet Krešimir, dr. Milovan Mlinarić
Zemun: Andrejka dr. Rudolf

Ukupno: pretsjednika 18, tajnika 18 i 6 zamjenika.

Nisu zastupani slijedeći klubovi: Bitolj, Čuprija-Jagodina-Pa-
raćin, Dubrovnik, Leskovac, Novi Sad, Stari Bečej.

Prije prelaza na dnevni red ustaje rotar Stevan Vagner, pret-
sjednik Rotary kluba Beograd, i kaže ovo:

»Dragi i simpatični naš guverneru, iako nisam ovlašten, draga
braćo, osjećam da ću pogoditi Vaše misli, ako se našem guver-
neru na pozdravu zahvalim. Jednovremeno da mu se zahvalimo
na već uspješnom poslovanju, te da nas je tako lijepo zastupao
na kongresu u Clevelandu.

Nije mjesto da se ovdje riječima jedan drugom obvezujemo,
kako ćemo raditi, ali mislim i uvjeren sam, da ću pogoditi Vaše
misli, ako se zavjetujemo, da ćemo našeg guvernera najljepše
pomoći, da bi u rotarskim idealima imao najljepši uspjeh. Živili!
(Pljesak).

Riječ dobiva rotar dr. Kosta Č o h a d ž i ć, pretsjednik Rotary
kluba Skoplje, za svoj referat:

PRAVA I DUŽNOSTI PRETSJEDNIKA ROTARY KLUBA KAO IZVRŠNE VLASTI

Draga braćo,

odazivajući se pozivu brata Guvernera, da na ovom skupu
pretsednika i tajnika klubova našeg distrikta podnesem referat
o »Pravima i dužnostima predsednika Rotary kluba kao izvršne
vlasti«, sa najvećim zadovoljstvom prihvatio sam predlog i po-
trudio se da toj želji guvernera, brata ing. Alaupovića, udovoljim.
U isto vreme smatram za svoju prijatnu dužnost da mu se na ovoj
pažnji zahvalim.

Pre svega moram vam priznati jednu stvar. Kada sam primio
pismo brata guvernera sa prednjim predlogom, prvo sam rekao
sebi: »šta ćeš ti sad izmisliti što već nije rečeno«.

O dužnostima pretsednika Rotari kluba toliko je puta deba-
tovano, da bih ja imao samo da prikupim i ponovim ono što je
već izneto. A svi mi dobro znamo, da nije ništa dosadnije nego
slušati stare i poznate stvari.

Medjutim, kada sam malo bolje zagledao u pismo brata guvernera, uvideo sam, da postavljeno pitanje nije obična stvar i tek tada nisam znao odakle da počnem. Ali datu reč morao sam da otkupim i zato sam se, kao što sam napred rekao, potrudio da udovoljim želji brata guvernera. Osećam da nisam u potpunosti pogodio želju i misli brata guvernera, te u koliko nisam pravilno shvatio i razradio postavljeni mi zadatak, molim brata guvernera i ostalu prisutnu braću, da me u diskusiji koja će sledovati, isprave i dopune.

Ja ću ipak, po starom receptu, da iznesem u kratkim potezima glavne dužnosti predsednika Rotary kluba, pa ćemo iz kompleksa dužnosti izvući ono što je najvažnije; ono što pripada predsedniku kao organu izvršne vlasti, ono što stvarno čini predsednika Rotary kluba predsednikom.

Kod nas je uobičajeno da se svake godine menja predsednik kluba. Taj se izbor vrši pre distriktne konferencije, na tri meseca pre stupanja na dužnost nove uprave. Novoizabranom predsedniku stvara se time mogućnost blagovremnog upoznavanja statuta, pravila i raznih uputstva u vezi sa njegovim novim položajem u klubu. Prva njegova dužnost i pre stupanja na dužnost bila bi dakle, koristeći se medjuvremenom, temeljno upoznavanje statuta, pravila i smernica rotarijanstva; bolje upoznavanje članova kluba; upoznavanje lično i upoznavanje sa njihovim radom u klubu i van kluba, u zvanju i zajednici. Dobro bi bilo da iskoristi ovo medjuvreme na izradi programa rada za iduću godinu kao i na razmišljanje o izboru predsednika odbora i pododbora. Još tada, dakle, predsednik treba da se pripremi za svoj delikatan i težak položaj. Ali ovako pripremljen, ličnim primerom, delovaće na ceo klub blagotvorno i autoritativno.

Na poslednjem sastanku juna meseca, zvanično, po statutima, počinje njegova dužnost. Medju prvim dužnostima koje ima da obavi jesu: odredjivanje, odnosno postavljanje predsednika odbora i pododbora; bliže upoznavanje sa celim administrativnim radom u klubu; sa radom u sekretarijatu; sa blagajnom i svima finansijskim pitanjima koja interesuju klub, kao i sa radom u odborima i pododborima. Izvršiće blagovremeno raspored rada, rasterećujući sebe izvesnih manjih obaveza, kako bi se on lično jače posvetio klubu i važnijim problemima u klubu. Ako bude uspeo da celu rotarijansku administrativnu mašineriju (kako ju je nazvao pastguverner brat Edo Marković) stavi u pravilan pokret i bdi nad njenim pravilnim funkcionisanjem, njegov će posao uveliko biti olakšan.

Od ostalih dužnosti da napomenemo: uredno učestvovanje u radu kluba; lično predsedavanje sastancima, prateći pažljivo svaku diskusiju, vodeći strogo računa da se diskusija vodi u duhu pravila i ne predje granice dozvoljenog prijateljskog razgovora i održavajući, u prijateljskom i harmoničnom radu, potrebnu disciplinu, bez koje nema ni reda ni rada; dalje: davanje sugestija za ekstenziju, otvaranjem nepopunjenih klasifikacija; eventualno učestvovanje u radu odbora i pododbora; da strogo pazi na frekvencu u

klubu« da neuredne članove, koji na sastanke ne dolaze iz neopravdanih razloga, opomene na vršenje jedne od važnih dužnosti; po katkad i strožija opomena predsjednika, puna takta i u prijateljskom tonu, neophodno je potrebna, jer svima je nama poznato da su rdjavi primeri jako zarazni.

Predsjednikova je dužnost još: da zastupa klub u svima prilikama kad zato bude potrebno; da lično učestvuje na svima rotarijanskim sastancima i manifestacijama u distriktu; da uredno vodi prepisku sa guvernerom i ostalim našim instancijama vodeći naročito računa o izvještajima; da održava prijateljske veze sa obližnjim klubovima i stvara prilike za medjuklupske sastanke; da više puta godišnje organizuje sastanke sa sestrama i prijateljima nerotarima, vodeći pri tom strogo računa o gostima koji se pozivaju.

Ne bih želeo da vas i dalje zamaram nabrojanjem i ostalih dužnosti predsjednika rotari kluba; ima ih još. One su, kao što vidite, mnogobrojne. Ali dosta je i ovo; jer i sa manjim brojem dužnosti, položaj predsjednika bio bi delikatan i težak.

Iz svega napred navedenoga da se zaključiti: da je predsjednik Rotary kluba centralna ličnost u klubu. Sa ovim se u glavnom slažu i mnoga naša starija braća (naravno starija po godinama rotarijanstva). Slažu se, velim, mnogi u tome, da predsjednik Rotary kluba, zbog mnogobrojnih i delikatnih dužnosti, treba da ispunjava izvesne uslove; treba da je ličnost od autoriteta, ili kako bi se danas reklo, treba da ima kvalifikacije vodje.

Rotary klub po svome sastavu, po svojim ciljevima i zadacima, kao i po svojim metodama rada, izdvaja se od svih ostalih postojećih organizacija. U klub uglavnom ulaze vidjeni, istak-

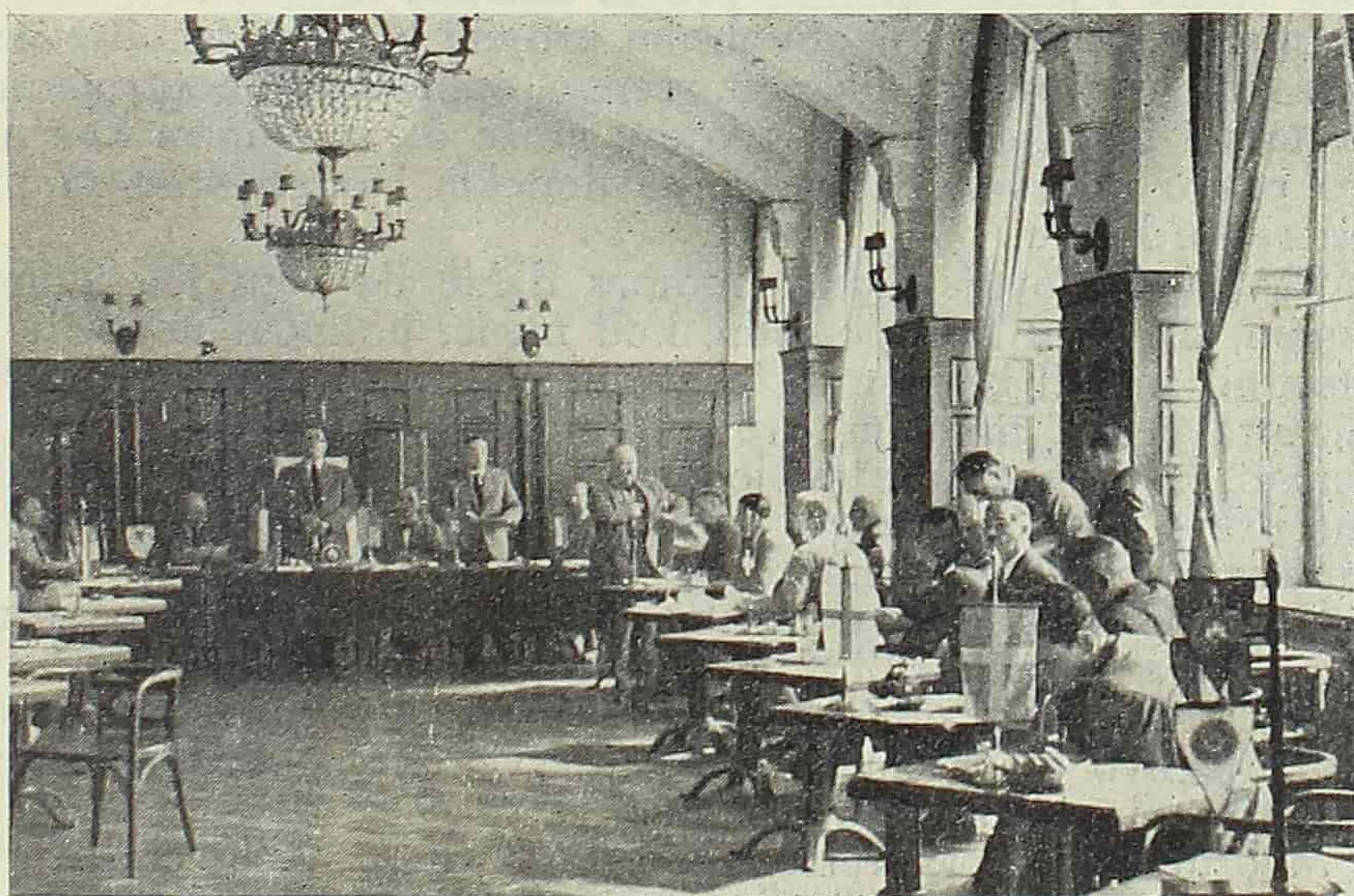
Guverner Ing. Radovan Alaupović govori

nuti i ispravni ljudi iz jedne varoši. U manjim klubovima, šta više, mnogi su članovi kluba bili povezani prisnim prijateljstvom ili srodstvom i pre stupanja u klub. Pretsednik Rotary kluba ima dakle da obavlja svoju dužnost i primeni svoje pravo u sredini prijatelja, drugova i braće, združenih istim idealima. Rotarijanci su medjutim ljudi, kao i svi ostali. I ako okupljeni u istu organizaciju, mogu imati različite poglede na politiku, veru, rasu i t. d. Pod uticajem sredine u kojoj se kreću, pod uticajem raznih nepredvidjenih okolnosti, mogu i da pogreše i da skrenu sa pravih rotarijanskih putova ili da popuste u vršenju svojih rotarijanskih dobrovoljno primljenih obaveza i dužnosti.

S druge strane, ako bacimo jedan ozbiljan pogled na razne izveštaje naših klubova; ako se setimo izveštaja i referata nekih klubova i drugova (a medju njima ima i pastguvernera), videćemo da pokatkad, u nekim klubovima, nije sve u redu. Negde izvještaji nisu u redu; negde frekvenca nije zadovoljavajuća; na drugom mestu rad u klubu pao je na mali broj članova i time se klub uvlači u nedovoljan rad, a patiju; negde vidimo da dolazi i do ostavki; negde ekstenzija se ne vrši i t. d., i t. d. Jednom rečju, po katkada, rotarijanska mašina škripi.

U rotarstvu, istina, svi su članovi jednaki, sa jednakim pravima i jednakim dužnostima. Ali kao što ste i samo mogli zaključiti iz mog izlaganja, da bi predsednik kluba mogao uspešno ispuniti svoj zadatak, on mora da uživa dobar glas i ugled medju braćom i inače; treba, kao što rekoh, da ima kvalifikacije vodje.

Zato članovi kluba, birajući svog predsednika, dužni su da mu olakšaju posao. Prenoseći na njega jedan deo, jedan veći deo svojih obaveza i dužnosti, dužni su da se pokoravaju njegovim

Sa sastanka pretsjednika i tajnika dne 2. septembra o. g. u Zagrebu

prijateljskim i dobronamernim savetima i opomenama. Stvarajući od predsednika centralnu ličnost u klubu, mislim da je potrebno da od njega stvorimo i vrhovnog arbitra u klubu. To bi bilo po mome mišljenju, dužnost vrhovnog arbitra, prva i najveća dužnost predsednika rotary kluba kao organa izvršne vlasti.

Kratko je vreme koje imamo na raspoloženju, da bih opširnije razradio ovo moje mišljenje. Nadam se da su me braća ipak pravilno razumela. Da ne bi nekoj braći izgledalo da od predsednika kluba stvaram i hoću da stvorim i suviše a u t o r i t a t i v n o l i c e, sa većim pravima nego što je potrebno i što bi mu po statutima pripadalo, ja ću da ih potsetim na jednu drugu predsednikovu dužnost i to po statutima, koja više liči na vlast nego na pravo i dužnost i koja ima mnogo veći izgled autoritativnosti, a to je: pravo predsednika da odluči kod izbora novih članova koji nisu dobili dovoljan ili povoljan broj glasova. I ova bi bila druga dužnost predsednika rotary kluba kao izvršne vlasti, t. j. intervencija sa pravom izvršne odluke kod izbora novih članova sa nedovoljnim brojem glasova.

Treća bi dužnost u tom duhu bila: postavljanje predsednika odbora i pododbora. Jer po statutima, predsednika odbora i pododbora postavlja predsednik kluba, a ne bira ih uprava kluba.

Svakako da je svima vama palo u oči, da sam u mom referatu, dosada, govorio samo o dužnostima i tek samo uzgred, na jednom mestu, i o pravima predsednika kluba kao izvršne vlasti.

Pravo da vam kažem, ja nisam mogao da odredim granicu gde prestaju dužnosti predsednika kluba, a gdje počinju njegova prava. Mnoge njegove dužnosti su istovremeno i njegova prava. Na primer: dužnost postavljanja predsednika odbora i pododbora jeste u isto vreme i jedno njegovo pravo; dužnost intervencije kod izbora novih članova sa nedovoljnim brojem glasova takodje jeste i jedno njegovo pravo; dužnost, recimo, opomene ili kontrole rada sekretara i blagajnika, i to takodje može da se smatra kao njegovo pravo intervencije, pošto je donekle i odgovoran za pravilan rad u klubu.

Završujući ovaj referat, moram dakle da vam još jednom priznam, da su u tom pogledu, kod mene, pojmovi nejasni: jer predsednik vršeći izvesne dužnosti, on u isto vreme primenjuje i svoje pravo. I u mnogim drugim intervencijama, koje vrši po dužnosti, on primenjuje svoje pravo, rekao bih njegovo diskreciono pravo. I to mu pravo, u vršenju njegove dužnosti, niko ne osporava. Šta više, nalazimo da je umesno i korisno.

Da završim. Kod rotarijanaca, smatram, treba da postoje samo dužnosti. Da bi se izbegli u datim momentima nepotrebni potresi u klubu, priznao bih predsedniku kluba i izvesna prava, na prvom mestu njegovo diskreciono pravo intervencije, a u interesu pravilnog i harmoničnog rada u klubu.

Medjutim, dobar predsednik rotary kluba biće onaj predsednik koji, potpomognut svesrdno od celog kluba, bude vodio računa više o svojim dužnostima, nego li o svojim pravima.

Guverner srdačno zahvaljuje na lijepom referatu i otvara diskusiju u kojoj učestvuju rotari: Josip Ljubić, guverner ing. Radovan Alaupović, referent dr. Čohadžić i dr. Nestor Teodorović.

Rot. Ljubić, osvrćući se na diskreciono pravo intervencije koje bi po predlogu referenta trebalo dati pretsjedniku kluba, govori o načinu balotaže i misli da je u protuslovlju sa propisima Rotary International, ako balotažu vrši Upravni odbor, kako to čine u mnogim klubovima, o čemu se je mogao osvjedočiti čitajući nedjeljne izvještaje klubova. Iznoseći ovo moli guvernera za saopćenje, da li se ovo pravo može prenijeti na Upravni odbor ili da kaže koji se od načina dosada pokazao najboljim u praksi.

Guverner kaže da ne postoji jedna stalna odredba, ali upozoruje na način, kako rade u Americi, o čemu se je mogao sada uvjeriti. Isti je način i u Engleskoj i Francuskoj.

Pokazao se je vrlo dobrim, pa misli da ga uvedu i ostali klubovi u distriktu.

Zatim govore još rot. dr. Čohadžić i rot. dr. Teodorović o postupku u njihovim klubovima. U klubu u Velikoj Kikindi usvojen je način zagrebačkog kluba, ali je naišao na velike poteškoće.

Zaključuje se da Rotary klub Zagreb pošalje svoj pravilnik o primanju novih članova svim klubovima.

Drugi po redu imao je da bude rot. Dragan Miller, tajnik Rotary kluba Osijek, ali pošto je bio spriječen da dodje, čita njegov referat:

TAJNIK ROTARY KLUBA KAO POMOĆNIK I SARADNIK PRETSJEDNIKOV

rot. Ante Brlić, bivši tajnik istog kluba.

Referat glasi:

Tko misli da tajnik ima rješavati poštu, sastavljati zapisnike i posvršavati razne druge administrativne poslove, taj je u zabludi.

Činjenica je, da je tajnik u svakom društvu, pa i u Rotary klubovima, spiritus movens i agens čitavog rada i djelovanja ili bolje, stožer oko koga se čitav klupski život okreće. Sa toga stanovišta polazeći, rad tajnika i predsjednika treba da bude rezultanta najuže saradnje na polju rotarskog djelovanja u klubu. To treba da bude nedjeljiva cjelina i medjusobno upotpunjavanje u svim pravcima klupskog rada i djelovanja. Abstrahirajući izvjesne detalje administrativne i reprezentativne naravi, za mene je funkcija tajnika i predsjednika potpuno istovjetna, jer su obojica kao cjelina puno odgovorni za uspjehe i neuspjehe u životu i djelovanju kluba, iako postoji mnogo i mnogo mogućnosti, da jedan veliki dio rada mogu prenijeti na razne odbore i pododbore. Rad

mogu prenijeti, ali odgovornost ne mogu prenijeti na drugoga. U ovome se već vide smjernice u kojima će se kretati moje sugestije.

Polazeći sa stanovišta da je glavna svrha ljudi okupljenih u Rotary Clubu, da rotarske ciljeve neguju i u život privode, mišljenja sam, da je prva i najvažnija dužnost predsjednika i tajnika koji su na te položaje došli punim povjerenjem kluba, da vode i upravljaju klubom u punoj saglasnosti.

Za svaki uspješan rad, pa i rotarski, potrebno je, da se donese program rada (plan rada) u zajednici te dvojice klupskih funkcionara. Pri fiksiranju radnoga programa mora se položiti naročito težište na činjenicu, šta se može postići t. j. šta je klub u stanju da da, dakle donijeti realni program rada, pri čemu treba voditi računa više o »kako« nego »što« će se postići.

Prva i najveća pažnja sa strane pretsjedništva (mislim tajnika i pretsjednika) ima da se posveti društvenim sastancima za koje treba redovno unaprijed, spremiti program, i to program sa držanjem i doziran (ne odviše dug). Taj program treba spremi nekoliko dana ranije.

Tajnikova je dužnost da se brine za predavanja. Nijedan sastanak ne smije ostati bez predavanja, jer se u protivnom slučaju članstvo odvikava od predavanja i pojedinci zanemaruju dužnosti prema svojoj klasifikaciji, koju u klubu reprezentuju.

Za održavanje discipline i društvenosti u klubu treba inzistirati da sastanci počinju tačno u zakazano vrijeme i da ne budu zamorni (prenatrpani sa materijalom). Zakašnjavanje na sastanke i prevremeno odilaženje, a pogotovo izostajanje, ako je član kluba u mjestu, ima se smatrati omalovažanjem pretsjedništva i indiferentnosti prema ostalim članovima. Tajnik će u ovom radu najpožrtvovanije potpomagati pretsjednika. Tajnik će organizovati, da on lično ili jedan od članova kluba, prije sastanka potseti telefonom svu onu braću koja su neispričana izostala od sastanka.

Ovo su mjere za tačno posjećivanje sastanaka, ali je dužnost tajnika i pretsjednika, da sve članstvo uvjere, da su sastanci prvenstveno za ostvarenje svrhe, a ne možda da su ti sastanci svrha rotarskog djelovanja. Predavanjima, govorima i nagovorima, dužnost je sekretara i pretsjednika, da članstvo uvjere, da bez prisustvovanja braće nedjeljnim sastancima, ne može biti govora o postizavanju svrhe koja nas okuplja. Redovno prisustvovanje sastancima treba da postane najmilijom navikom svakom članu kluba, jer tamo nalazi duševnu razonodu, srdačni drugarski prijem i mogućnost da razvije svoje rotarsko djelovanje. Da se to postigne primjenjivati i odredbe klupskih pravila, jer član koji ne prisustvuje redovno i sa voljom klupskim sastancima, nema praktične vrijednosti za klub!

Kao moćan faktor za dobro posjećene sastanke svakako je dobro sastavljen program, što svakako spada u dužnost tajnika i predsjednika. Pored uspješnih predavanja, malo zabave (vokalne i instrumentalne muzike), koju bi izveli članovi i gosti muzičari; sestrinske večeri; priznati predavači izvan kluba; međuklupski sastanci; posjećivanje stranih klubova treba naročito da se forsira, jer međusobno upoznavanje jača ljubav za rotarstvo. Konačno rotaru-gostu treba tajnik da posveti osobitu pažnju i da svim članovima kluba stavi u ugodnu dužnost, da se sa gostom upoznaju i da prema gostu budu što predusretljiviji, jer će samo na taj način doći rotarsko drugarstvo i privrženost do izražaja.

Jedna od značajnih dužnosti predsjednika i tajnika jest da posvete pažnju popunjavanju upražnjenih klasifikacija i da u ovom pravcu daju inicijativu nadležnom pododboru. Paziti treba, da se pri izboru ljudi u članstvo ima u vidu najreprezentabilnije ličnosti pojedinih staleža, kako bi Rotary Club bio zaista vjerno ogledalo društvenog prosjeka našeg mjesta.

Pošto tajnik vodi statistiku o frekvenciji i radu pojedinih članova, on će morati iz tih statistika da vadi ono što se mora uraditi, da rad kluba bude što intenzivniji, jer to je smisao tih statistika. On će svoje opaske morati saopćavati predsjedniku, da taj, vodeći računa o sklonostima pojedinih članova, iste za što veću korist pritegne.

Eminentnu saradnju treba da pruži tajnik svom predsjedniku u njegovim nastojanjima, da u klubu ne bude samo što više članova, nego što više dobrih rotara. Ovo će se postići po mom mišljenju, ako predsjedništvo uznaostoji, da svoje članove odgoji da budu dobri rotari. Najpodesnija škola za odgoj dobrih rotara jesu društveni sastanci, na kojima treba idejne principe rotarstva njegovati i mladjim generacijama ucjepljivati i oplemenjivati im dušu i srce.

Da bi mlađe generacije članstva bile u što kraćem vremenu upoznate sa rotarskim stremljenjima, predsjedništvo bi bilo dužno da organizuje grupe mladjih rotara, koji bi povremeno održavali izvanredne sastanke i na njima svršavali rotarsku školu. Za stariju braću trebalo bi takodjer tu i tamo organizovati takove sastanke sa temama koje bi za njih odgovarale.

Jedna od najeminentnijih dužnosti tajnika u saradnji sa predsjednikom kluba treba da bude: aktiviranje svakog člana kluba u rotarskom radu, a specijalno u radu iz područja njegove klasifikacije. To će biti ostvarljivo, ako se ta inicijativa predsjednika razvije u komponentnim odborima i pododborima.

Probuditi svijest u svakom članu kluba, da je isti kao Rotar i član svjetske organizacije kategorički obvezan, da je u svom zvanju, u svom javnom i privatnom životu, kao i svakom drugom zgodom dužan voditi o tom računa, da je rotar i da se drži u zvišenih rotarskih principa služenja drugome, dužnost je tajnika.

Na svršetku istakao bih još jednu dužnost tajnika u saradnji sa pretsjednikom, a ta je, da budno paze da se izvjesna umornost i blaziranost ne uvuče u klub, jer je onda izgubljen svaki rezon opstojanja kluba.

(Pljesak.)

G u v e r n e r zahvaljuje rotaru Brliču da je preuzeo na sebe ovu dužnost i otvara diskusiju.

R o t. d r. P a v e l i ć je mišljenja da je stavljeno previše u dužnost tajniku, jer u klubu postoji odbor za rad i njegova je dužnost da se brine za program. Pročelnik treba da upozoruje članove na predavanje. Svako preopterećenje tajnika ima za posljedicu da popusti u radu, a kroz to popušta i klub. Ako se hoće postići da svi članovi budu aktivni, moraju u potpori biti aktivni. Dužnost je tajnika da potakne pročelnika pododbora da radi.

Mišljenja je da se tajnik ne opterećuje previše, jer se članovi nerado primaju te teške dužnosti, a i inače tajnik mora biti jaki duševni inicijator za sav posao.

R o t. d r. J e l a č i ć smatra da je tajnička dužnost više poslovna i praksa je u nekim klubovima da tajnik ostane po nekoliko godina. Vrlo je lijepo, ako se ima izradjen program za nekoliko mjeseci, ali pošto mi reagiramo na sve, mijenja se i program brzo, zato tajnik treba da najviše bude upućen u sve poslove.

R o t. S a b o t h y misli da je jedna od najglavnijih tajnikovih zadaća da drži vezu između kluba i rotarskog svijeta. Potrebna je bezuvjetno jedna pomoćna sila koja bi svršavala poslove da bi se tajnik mogao više duševno posvetiti svom radu.

R o t. L j u b i ć slaže se potpuno sa referentom da su pretsjednik i tajnik jednostavni funkcionari. Dosadanja praksa govori protiv tomu, i ona je pogriješna. Pretsjednik mora biti o cijeloj pošti informisan, te isto kao i tajnik o svemu voditi računa. Pogriješno je da klupsku poštu rješava samo tajnik.

Drugo važno pitanje koje iznosi, pitanje je frekvencije. Guverner bi morao postaviti načelo koje bi bilo mjerodavno za sve klubove.

Sastanke sa ne-rotarima smatra veoma potrebnim. Od njih se mogu izabrati novi članovi. Guverner neka dade o toj stvari autoritativno tumačenje, što se je u distriktu pokazalo najboljim.

Treće su pitanje predavači iz redova izvan kluba. U ljubljanskom je klubu bilo mišljenje, da se može pozvati na predavanje u klub onakove kapacitete i stručnjake, koje klub nema. Misli da klub, koji je prosjek jednog mjesta, može o svima problemima govoriti, pa zato klub dolazi u nezgodan položaj, ako uzima predavača izvana.

G u v e r n e r zahvaljuje na sugestijama i kaže da je ovaj referat uzeo zbog toga da se postigne najuža kooperacija između pretsjednika i tajnika. U pogledu frekvencije želi da se postupa najrigoroznije. Nije samo važno da naš distrikt broji i hiljadu članova, koliko je važno da imamo makar i nešto manje članova, ali da klubovi bolje funkcionišu.

R o t. L j u b i ć iznosi da nekoji rotari smatraju da su udovoljili svojoj dužnosti, ako se samo pokažu na sastanku, pa je mišljenja da se ovo pitanje u mjesečnom pismu riješi.

R o t. W a g n e r drži isto ovo pitanje vrlo važnim, naročito u velikim klubovima.

G u v e r n e r odgovara glede frekvencije, o čemu će dati još detaljnije upute u cirkularnom pismu.

Radi sastanka sa ne-rotarima upozoruje da Rotary International preporučuje pozivanje gostiju. Predavanja izvan kluba drži dobrim, i bilo bi uputno da klubovi izaberu te članove da drže predavanja.

U White Sulphur Springs bilo je mnogo diskusije o tomu. Mora se čuti i vidjeti što mi radimo.

Riječ dobiva rot. Spiro B o c a r i ć. pretsjednik Rotary kluba Banja Luka, za referat:

DUŽNOST KLUBA PREMA NOVIM ČLANOVIMA

Razumljivo je da se o temi: Dužnost kluba prema novim članovima, ne može govoriti kao o nekoj formalnosti — šabloni. Vjerujem da se njen sadržaj i pomoću naše oštre i zbijene rotarske terminologije ne može ukratko, a uz to živo i sadržajno prikazati.

Ali kad sam od brata Guvernera dobio predlog da o tome ovdje govorim, ja ću to, vrlo obazrivo načeti samo s jednog kraja: etičkog, duhovnog, da se ne bih izgubio u širokoj i praktičnoj primjeni te riječi, jer je ona takt, harmonija i simfonija svega našeg rotarskog života.

Stoga ja mislim da se ovdje ta dužnost ni spram novih članova ne da pregledati i obuhvatiti; ne da se pod moje pero staviti na papir, pritisnuti i fiksirati; ne da se objesiti o kukaste klupske statute — pravila; — ni vidjeti, ni čuti, ni opipati. Mi tu dužnost moramo sagledati u našoj rotarskoj viziji: moramo je osjećati, o njoj misliti i tek onda sprovoditi u život — praksu.

Jednom mi je pričao jedan moj prijatelj kako se, kad je bio mali, nije mogao dovoljno načuditi i mislio je da ga varaju, kad su mu kazali, da izvan njegovog sela, tamo preko ličkih gora, još ima sela i — ljudi.

Mi dobro znamo da i danas ima vrlo mnogo odraslih ljudi — vrijednih, čestitih i pametnih koji slično misle kao i taj mali Ličanin, i ne mogu da nam se načude, što smo mi rotarijanci — internacionalci, što tražimo ljudi i izvan našeg »sela«.

Eto ta nam neobavještenost nameće jednu delikatnu dužnost o kojoj treba ovdje da govorimo.

Ja ću početi od Kulina bana.

Od najstarijih vremena — kroz vijekove — u našem su narodu bili i prije rotari klubova, jaki i živi rotarski principi, što se kroz život naše nacije najjače izražavalo kroz narodne običaje,

legende i pjesme, tom iskrenom ogledalu duše našeg naroda. Mi nikad nijesmo imali tako bijednog i siromašnog čovjeka koji nije osjetio draž da se duhovno, etički i socijalno uzdigne. I da u našem narodu ti principi nijesu bili ogradjeni vjerskim predrasudama, da se — opet predrasudama — nijesu uništavali i negirali, i da nijesmo kao nacija bili samo geografski ili vjerski pojam — ta bi djela, i kao fragmenti, bila sjajan dokaz i živi spomenik našeg velikog narodnog rotarijanstva.

Na temelju ove realne konstatacije ja mislim da je dužnost kluba spram novih članova mnogo olakšana. Teže je što u toj »dužnosti« ima mnogo lokalnog i ličnog. Najvažnije je, tko bira i koga biramo. Treba mnogo obzira. A kako se kod primanja u klub sprovodi selekcija: tražimo medju najboljim najbolje — odlične pretstavnike svoga zvanja — u najvećim primjercima nije ni potrebno da novim članovima budemo kao neki savjetnici ili vaspitači, jer, kao što rekoh, nijesu oni sirovina, već izgradjen materijal.

Novim izborom članova ne samo da pojačavamo naše redove, — da proširujemo naš rad, već stičemo i veće znanje i veća iskustva i sami sebe izgradjujemo.

Naše nove članove sa praktične strane treba da upoznamo sa radom u našem klubu i uopšte sa ostalim klubovima; da u našem klubu i rotarijanstvu i oni osjete jedan nov život — pun svježine, bratske ljubavi i širokogrudne čovječnosti.

Braćo rotari!

A kakve su kod nas izvjesne životne prilike — ne treba da zatvaramo oči — koje ponekad u javnosti sputavaju naš rad — novi će članovi u klubu osjetiti od kakve su vrijednosti naši sastanci i razgovori, dobiće poleta i volju za rad, da se u svom zvanju još jače istaknu i da budu primjerno korisni članovi svog naroda i velike ljudske zajednice.

(Pljesak.)

G u v e r n e r srdačno zahvaljuje i misli da nije potrebno tome pitanju još što dodavati, kada je referent tako lijepo iznio naše dužnosti prema novim članovima.

Kao posljednji referent prije ručka dobiva riječ r o t. P a v l e G r a b o v a c, pretsjednik Rotary kluba Subotica za svoj referat:

SLUŽENJE U ZVANJU – NJEGOVA DEFINICIJA I KAKO GA TREBA DOVESTI U SKLAD SA RADOM POJEDINACA

Rotarstvo kao dinamični pokret stoji pred velikim razvojnim mogućnostima. No najveću mogućnost njegovu razvoju pruža mu naš drugi cilj — služenje u zvanju. Prema tome služenje u zvanju predstavlja za Rotarstvo najveći teren i ono iscrpljuje gro rotarskog programa. Nas rotare, a preko nas i samo rotarstvo prosudjuju i cene kroz prizmu naših dela, koje svaki od nas vrši u svom zvanju.

Služenjem u zvanju svaki pojedini rotar dokazuje u koliko je meri njegova ličnost oplemenjena etičkim i moralnim osobinama i koliko ima smisla za dobro, korisno i plemenito.

U atmosferi individualnih i međunarodnih antagonizama, u atmosferi kada je u velikom delu sveta humanizam ustupio mesto najgorim metodama grubosti, a idealizam, etika i altruizam podlegli materijalističkom egoizmu, kada je lični moral svugde i na svakom mestu u opadanju; u dobu kada se na obzorju čovečanstva ukazuju predznaci, koji nagoveštavaju povratak najcrnijim danima prošlosti, pod takovim prilikama koliko god je teško biti rotar, toliko je to lepo i uzvišeno. Pod ovako neobično teškim prilikama pruža nam se zgodna prilika, da služenjem u svom svakodnevnom zvanju dokažemo, koliko je rotarski rad izraz pravog humanizma i društvenog morala.

Svaki u svom poslu neka bude na svom mestu, neka svoj posao obavlja savesno i čestito pa će na taj način najbolje položiti ispit o svojoj moralnoj i socijalnoj vrednosti i time će dokazati stepen rotarske svesti ideala služenja u zvanju. U svima vrstama poslovnih odnosa rotar treba da primeni etiku kao bazu pri svakom poslovnom susretu sa ma kim to bilo.

Ideološka predavanja o značaju pojedinih naših ciljeva iako mnogi pretpostavljaju, da ih poznaju, ipak nisu na odmet. Naprotiv, pomoću takovih predavanja formiraju se rotarski karakteri, stvara se rotarski polet za rotarsku akciju i na koncu uvek nam se pruži prilika, da uočimo neki novi i dotada nepoznati momenat. Istina, rotarstvo se ne stvara, ono mora da je u svakom rotaru rodjeno, ali i pored toga što je ideal služenja nama svojstven, ipak podgrejavanja naše rotarske ideologije nisu na odmet.

Služenje u zvanju možemo sa pravom nazvati sržju rotarstva. Rotar kao čovjek od posla i zvanja primoran je da dodje u dodir sa drugima. Tako mu se svakodnevno omogućava da primenjuje rotarski ideal služenja u zvanju. Razne profesije koje pojedini rotari upražnjavaju otyaraju im široko polje, da u praksi primene svoju rotarsku svest i da ideal služenja u zvanju uzdignu do svog vrhovnog životnog principa.

Š t o z a p r a v o z n a č i s l u ž i t i u z v a n j u ?

Prema mojem shvatanju služiti u zvanju znači: uputiti sve svoje umne i fizičke sposobnosti pri vršenju izvesnog posla u pravcu, da drugome pomognemo, odnosno da mu poslužimo dobro, korisno i plemenito.

Rotarstvo nije postavilo neku svoju definiciju služenja u zvanju koja bi trebala da nam služi kao dogma. Ono je to ostavilo svakom pojedinom rotaru iz razloga, jer se radi o primeni toga ideala na vrlo različite prilike, probleme i mogućnost, što je dakako posledica raznovrsnih životnih poslovnih veza i odnosa.

Prema tako po meni shvaćenoj definiciji služenja u zvanju, sledi da rotar nije član rotarske zajednice, zato da nešto profitira, već zato, da svojim primernim životnim delanjem, u vršenju svoga

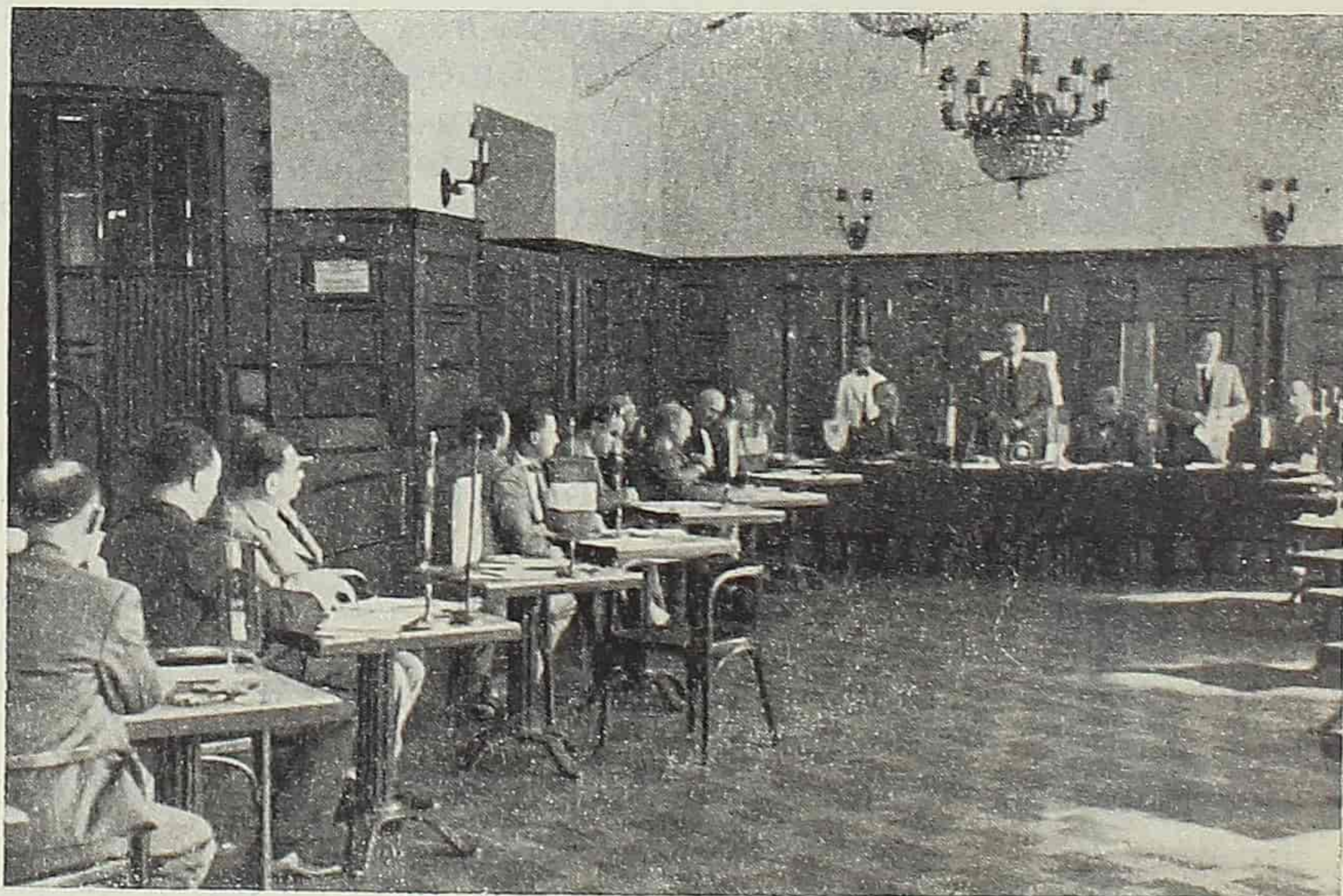
zanimanja, razvija kod sviju i svakoga kao i prema svima i svakome i svima prilikama, osećaj poverenja, želju i spremnost da samo dobro posluži.

Pri služenju u zvanju ne smemo biti niti optimisti, a niti pesimisti. Pesimizam stvara već poteškoće, a optimizam i pravu pogibao ne ceni kako treba. S toga u našem idealu služenja tražimo samo čistu stvarnost, oslobodjenu svakih iluzija.

Pravom rotaru ne sme da bude njegovo zanimanje jedino i isključivo sretstvo za materijalnu dobit. On treba da zna, da promicanjem duha služenja u svom zvanju stvara sebi i zajednici jedan mnogo trajniji, korisniji i moćniji socijalni red koji predstavlja nešto, što je mnogo uzvišenije i lepše, a što pruža pored toga mnogo više sreće i zadovoljstva nego prolazna materijalna bogatstva. Ovako radeć bogatimo ne samo sebe, već i sredinu u kojoj se krećemo i tako putem evolucije stvaramo jedno više poimanje u poslovnom svetu o tome, da zanimanje nije samo radi onoga koji se njime služi, već je ono i radi toga da se pomogne svaki onaj koji se na takovo zanimanje obrati.

Upamtimo, da svaki čovek svoj karakter najjasnije otkriva pri vršenju svoga redovnog posla. Čovekov rad je najispravnije ogledalo njegove duše. Pri poslovnom dodiru sa drugim ljudima najbolje uočujemo, koliko je tko i u kojoj meri zadojen duhom poštenja, nesebičnosti i altruizma. Rezultat čovečijeg rada pokazuje istodobno ne samo njegovu materijalnu spremu, već i njegovu moralnu vrednost.

Rotari kao ljudi od posla i zvanja i kao pripadnici raznih profesija u mogućnosti su da na svakom koraku pokažu drugima svojim solidnim radom, da su odista pripadnici reda onih ljudi,

Sa sastanka pretsjednika i tajnika dne 2. septembra o. g. u Zagrebu

koji svoja delanja dovode u sklad sa idealom služenja u zvanju. Drugim rečima, da pri poslovnim dodirima sa ostalim svetom svoj rad saobraze rotarskim poslovnim metodama.

Na pitanje, kako dovesti u sklad služenje u zvanju sa radom pojedinca, mislim da ću najbolje odgovoriti ovako:

Ako u nama urodjenu želju za ličnom koristi izmirimo, odnosno dovedemo u sklad sa našom dužnosti, da drugome pomognemo i služimo.

Naš ideal služenja u zvanju najbolje ćemo dovesti u sklad sa radom svakoga od nas pri svima našim privrednim i socijalnim poslovima kao: u odnosu prema kupcu, prodavcu, konkurentu, namešteniku kao i svakom drugom licu koje se na nas ma u kom poslovnom vidu obraća, ako svako naše delanje u našem redovnom zanimanju bude inspirisano sledećim imperativima:

- 1) Učini drugome ono, što želiš da i on Tebi učini, ili ne učini drugome ono, što nećeš da on čini Tebi.
- 2) Onaj najviše služi, koji najbolje služi.
- 3) Kako radiš, onako si i cenjen.
- 4) Svaki rad neka ti je prožet duhom dobre volje, saradnje i prijateljstva.
- 5) Korektan i dobar rad nosi dvostruku dobit, materijalnu i onu moralnu koja je sigurnija i trajnija od materijalne dobiti.
- 6) Pomažući drugog snažiš i svoju moralnu ličnost.
- 7) Služeći primerno u svom zvanju služiš ne samo sebi i svome poslu već i celoj zajednici.
- 8) Tvoja zarada zavisi od davanja da i drugi zaradi.
- 9) Dobra usluga najbolja preporuka.

Pretsjednici i tajnici pred Hotel Esplanade za vrijeme odmora

Držeći se ovih načela pri vršenju našeg posla najbolje ćemo ostvariti onu rotarsku religiju, koju je Paul Haris pre 34 godine započeo, kada je osnovao prvi Rotarski klub. Religiju koja odgaja red boljih ljudi, ljudi požrtvovanih, nesebičnih, a kojima je cilj života ne samo lično dobro, već opšte dobro celokupne ljudske zajednice.

Korektnim služenjem u svom poslu stvaraju se i bolji uslovi za mirnije i snošljivije odnose ne samo među raznim profesijama iste države već i među trgovačko-privrednim odnosima raznih naroda, koji odnosi su barometar dobre volje i mira među narodima.

Na taj način služenjem u zvanju svaki od nas promiče dobro ne samo u granicama svoje otadžbine, već i van njenih granica na polju međunarodnog terena.

Draga braćo, u izlaganju pojma služenja u zvanju trudio sam se da budem kratak. Radi toga nisam se ni upuštao u detaljne izlaganja toga, kako se i na koji način služi u pojedinim zvanjima. Izneo sam samo opšte i karakterne crte služenja u zvanju. Možda sam se negde i udaljio od postavljena zadatka, a negde možda bio i nejasan. Izvinite me, ako Vaša očekivanje nisam ispunio. Hvala na strpljenju.

(Pljesak.)

G u v e r n e r zahvaljuje referentu na interesantnom izvještaju i prekida sjednicu.

U 12.30 sati bio je zajednički ručak.

U 16 sati nastavljena je sjednica i riječ dobiva rot. dr. Ferdo P a v e l i ć, pretsjednik Rotary kluba Sušak, za svoj referat:

ROTARSKO SLUŽENJE ZAJEDNICI U VEZI SA OSTALIM KULTURNIM, PROSVJETNIM I SOCIJALNIM UDRUŽENJIMA

Osnovna dužnost rotara je služenje. Kao što postoji dužnost služenja u zvanju, o kojoj dužnosti smo danas čuli lijepo i točno obradjeno predavanje brata dra Grabovca, tako postoji i dužnost služenja zajednici. Ta dužnost je od velike važnosti za javnost, pa je moramo ogledati posve stvarno i praktički, u čemu se ona sastoji i kako se ima obavljati zajedno sa ostalim kulturnim, prosvjetnim i socijalnim udruženjima.

Svako ljudsko biće je član ljudske zajednice. Ono je proizašlo iz te zajednice, i ono je njoj posvećeno. Ono treba da radi za zajednicu i ima od nje koristi. Čovjek koji bi htio da živi bez dodira s ljudskom zajednicom, bez njezine pomoći, bez saradnje s njome, bio bi čudak, neminovno odredjen duševnoj i tjelesnoj propasti.

U toj zajednici je potrebna tijesna saradnja i samo pomoću nje može se doći do pozitivnog uspjeha. Tako je lijepo rekao

jedan član beogradskog Rotary kluba na I. Distriktnoj konferenciji: »Čovječanstvo se sačuvalo ne pomoću ratova i borbe, već pomoću uzajamne pomoći.«

Mi članovi Rotary kluba kao sinovi i pripadnici ljudske zajednice živimo u toj zajednici i radimo za nju. Zato nam principi rotarstva upravo nalažu da saradjujemo sa zajednicom i da na nju djelujemo po ovim principima. Svatko od nas, kao pripadnik nekog zvanja, dolazi u dodir sa mnogo kulturnih, prosvjetnih i socijalnih udruženja. Želimo li da radimo rotarski, tada nam je dužnost da saradjujemo s ovakovim udruženjima. Ta naša saradnja je tamo i te kako potrebna. Evo primjera:

Često se čovjek ne može oteti raznim svojim prirodnim nagnostima, pa tako i sebičnim ciljevima. Uslijed toga se događa, da neki član pojedinog udruženja zastupa u vrlo važnim pitanjima stanovište, koje nije manifestacija čistog njegovog uvjerenja kao ono najbolje, što bi mogao da pruži za odnosno kulturno, prosvjetno i socijalno udruženje, već to stanovište sadrži u sebi pri-tajeni cilj na podlozi koristoljublja ili protekcijonizma, a možda i mržnje i simpatije prema kome. Kad jedan član takovog udruženja iznaša ili zagovara neki takav predlog i takovo stanovište, od prijeka je potrebe da u takovom udruženju lice sa rotarskim načelima učini sve što može, da spriječi ovakav nezdravi rad.

Ovakova saradnja članova Rotary klubova potrebna je u svim kulturnim, prosvjetnim i socijalnim udruženjima koja su od važnosti za našu zajednicu. Takovih udruženja ima mnogo. Svakako ih ima mnogo više u naprednijim državama. Ima ih dvojakih. Jedno su udruženja koja su nužna po samom ustrojstvu uprave države i koja prema tome moraju postojati kao na pr. općinska i gradska vijeća, burze rada, »Crveni krst«, upravni odbori okružnih blagajna za osiguranje radnika, odbori trgovačkih komora, komore advokata, inžinira i liječnika, udruženja trgovaca, industrijalaca, zanatlija i brodovlasnika, a imade ih čiji osnutak zavisi od inicijative privatnih lica. Među ove spadaju na pr. društva za držanje domaćinskih škola, za zaštitu i zaposlivanje djevojaka sa sela, za zaposljenje mladeži, vatrogasna društva, skautska društva, društva za pomaganje gluhonijemih i slijepaca, za pomoć siromasima, društva za spasavanje, društva koja vode skrb za sakatu djecu, koja vode brigu za otpuštenike iz kazniona, društva za zaštitu životinja, za zaštitu siročadi, društva za besplatnu pravnu pomoć, društva za gajenje glazbe i drame, razna profesionalna udruženja, umjetnička udruženja i t. d.

Želimo li da općinska i gradska vijeća, burze rada, upravni odbori blagajna za osiguranje radnika, odbori trgovačkih komora, komore advokata, inžinira i liječnika, pa udruženja trgovaca i industrijalaca i zanatlija i t. d. rade dobro i korisno za zajednicu, to treba da saradjujemo i da tako baš našim radom podupremo dobar rad tih udruženja. Nemamo prava ni na kritiku, a kamoli na osudjivanje da takova dru-

ženja ne rade dobro ili čak da rade štetno, ako smo se ustegnuli od saradnje, koja nam je bila moguća. Jedno takovo socijalno udruženje može imati nedoglednih štetnih posljedica i prouzročiti takove posljedice, ako se ne spriječi aktivnom saradnjom na pr. namještenje jednog nesposobnog lica ili sklapanje nekog lošeg ugovora. Ne mogu ovdje mimoći, a da ne spomenem na pr. nedogledne teške posljedice za zajednicu od sklapanja loših kolektivnih ugovora saradnjom ovakovih socijalnih udruženja.

Želimo li pomoći ovim socijalnim udruženjima i preko njih čitavoj zajednici interesovanih lica, moramo da aktivno u njima saradjujemo.

Poznato mi je da imamo i mi mnoga društva koja su osnovana sa najplemenitijim ciljem, ali zapravo ne postoje, jer ne rade. Nije dakle dosta, da takovo društvo bude osnovano, već treba za nj voditi brigu da živi, da radi i da postizava svoju svrhu. Često se događa, da uslijed smrti ili nemarnosti jednog društvenog funkcionara zamre čitavo društvo, jer se ni jedno lice u odboru više ne brine za daljnji rad takovog društva i tako prolaze godine, da se u takovom društvu uopće ne drži ni glavna godišnja skupština.

Nameće se pitanje, na koji najpodesniji način mogu rotary klubovi raditi na tome polju? U principu je odgovor jednostavan, ali dva su načina postupka prema vrsti udruženja.

Svaki naš klub mora imati odbor za zajednicu. Taj odbor treba da se brine oko tog rada. Njegovi članovi imaju da saopće svoja opažanja i svoje predloge. Pročelnik takovog odbora ima da iznese svoj predlog na sastanku, a svi članovi imaju sada da misle, na koji način bi klub imao izvršiti svoju dužnost, da dodje do osnutka potrebnog udruženja, ili da se pomogne postojećem udruženju. Tako će na pr. jedan član izvijestiti svoj odbor za zajednicu, da je čuo, da neko potrebno humanitarno društvo uopće ne funkcioniše. Biće sada dužnost onih članova, koji su u stanju da ustanove, zašto takovo društvo ne radi, ili loše radi, pa će na sastanku iznijeti svoja opažanja. Recimo, da takovo društvo ne radi, jer nema lica, koje bi vršilo tajničke dužnosti. Što će sada biti dužnost odnosnog kluba? Biće njegova dužnost da nadje zgodno lice za tu funkciju, da se eventualno par članova upiše u to društvo i da tako zatraže saziv izvanredne glavne skupštine, na kojoj se imade izabrati novi upravni odbor sa predvidjenim potrebnim funkcionarima i to će društvo proraditi. Tako smo na pr. mi na Sušaku osnovali Društvo za pomoć siromasima i suzbijanje prosjačenja. Kad je preminuo predsjednik tog društva, naš član, koji je obavljao i pretsjedničke i tajničke dužnosti, saznali smo, da to društvo postepeno propada i da je ono tako nastavilo, bilo bi već prestalo poslovati. Mi smo u tome slučaju našli osobu podesnu za pretsjednika i za tajnika, zatražili smo saziv izvanredne glavne skupštine, i to društvo danas napreduje i jače je nego li je bilo ranije.

Rotary klub kao cjelina ne istupa u javnosti. On ne postoji

prema tome ni za javnost niti za navedena udruženja, ali za to smo mi članovi kluba ovdje da radimo. Ne sastoji se naša dužnost samo u tome, da preko odbora za zajednicu kao neka nadzorna vlast, samozvana i sama nametnuta, nagledamo, da li i kako rade kulturna, socijalna i prosvjetna udruženja i da dajemo inicijativu za osnivanje kulturnih, prosvjetnih i socijalnih udruženja i društava. Naša je dužnost daleko veća, da saradjujemo u tim društvima i to ne kao saradnici u posljednjim, već u prvim redovima. Moramo nastojati, da aktivno saradjujemo u samoj upravi takovih društava. Jedino u upravi možemo biti u stanju da vidimo, što je nezdravo u radu, što se propušta izvesti i samo tako možemo doprinijeti dobrom i ispravnom smjeru rada.

Saradnja naših članova sa pojedinim ovakovim udruženjima može biti od goleme koristi baš radi toga, jer smo članovi Rotary klubova. Preko pojedinog našeg člana ima da postoji faktična saradnja čitavog kluba s takovim udruženjem, a to udruženje ne treba da zna za tu saradnju. Rotar, član ovakovog udruženja, ima izvijestiti svoj klub o radu tog udruženja, o njegovom nastojanju i o poteškoćama, koje priječe rad. Klub, kao što je Rotary klub i kakav on mora da bude, gdje ima najmanje 15 članova i to iz raznih zvanja s dotjeranim raznim sposobnostima i sa raznim materijalnim mogućnostima, može lako preko svojih članova pomoći dotičnome udruženju, da mu rad bude uspješniji.

Svaki naš Rotary klub donekle saradjuje s nekim ovakovim udruženjima, ali ta suradnja mora biti još veća. Jedino saradnjom svih članova u klubu možemo doista uspješno pomoći našoj zajednici, jer samo tada će nam biti moguće, da provedemo jaku saradnju s opće korisnim udruženjima.

Teža je stvar s udruženjima javnopravnog karaktera, jer može biti slučaj, da nijedan član kluba nema prave veze s takovim udruženjem. Usprkos toga postoji mogućnost saradnje. U takovom slučaju treba prirediti aktuelno predavanje i pozvati na nj predstavnike takovog udruženja. Takav poziv ima se učiniti lično, a ne samo pismeno. Ako ti predstavnici dodju, može se i u predavanju i u diskusiji o toj temi dobro uticati u željenom smjeru na rad tog udruženja. Nesmije nas u tome odvracati sumnja, da li ćemo uspjeti. Dužnost nam je da nastojimo, da uspijemo, i kad smo to učinili, udovoljili smo toj našoj dužnosti.

Nas rotara imade brojčano malo, ali kao pretstavnici tolikih zvanja ima nas mnogo, a pogotovo dosta, da efekat našeg rada bude blagotvoran za zajednicu.

Tko je pristao da bude rotar; tko je svijestan svoje dužnosti služenja, taj je spreman na aktivan rad, pa će od takovog rada imati najveću moralnu zadovoljštinu.

G u v e r n e r zahvaljuje srdačno referentu i moli rot. Henrika Sabothya, tajnika Rotary kluba Maribor da podnese referat »Rotarstvo u službi čovječanstvu«, koje je vrlo pažljivo saslušano.

Guverner izvješćuje u vezi sa međunarodnim služenjem da postoji jedan »bugarsko-jugoslavenski mali komitet«, koji još nije počeo pravo sa svojim radom. Važno je da u prvom redu uspostavimo vezu sa bugarskim rotarima.

Daje obavještenje glede sastava komiteta i nada se da će dati pozitivne plodove.

Po temi »Kontakt guvernera sa klubovima« guverner ing. Radovan Alaupović iznosi, kako se taj kontakt održava uspostavljanjem što tjesnijih veza sa svima klubovima svoga distrikta, putem pretsjednika i tajnika, mjesečnim i cirkularnim pismima.

A da taj kontakt bude što tjesniji, moli prisutne, da mu na sva postavljena pitanja odgovore u što kraćem roku. Ta mjesečna pisma na engleskom jeziku šalju se čitavoj upravi Rotary International, sekretarijatu u Chicagu i Zürichu, te svima guvernerima u Evropi.

Zvanična posjeta guvernera klubovima nije posjeta iz učtivosti nego potpuno poslovna posjeta.

Ističe da je važno pitanje o osnivanju novih klubova. Zasad je u izgledu osnivanje klubova u Beloj Crkvi, Celju i Tuzli.

Iduća distriktna konferencija održaće se u Zagrebu 4 i 5 maja 1940, a do kraja mjeseca januara treba da se postavi kandidatura novog guvernera.

Rot. Hinić, pretsjednik Rotary kluba Osijek, predlaže da organizacione troškove distriktne konferencije snose podjednako svi članovi distrikta.

Rot. Ljubić, pretsjednik Rotary kluba Ljubljana, slaže se sa predlogom, ali iznosi primjedbe obzirom na prilike koje vladaju u klubu.

U diskusiji učestvuju još rotari: dr. Kosta Abramović, dr. Dragutin Türk i guverner, koji predlaže da osječki klub dostavi predlog svima klubovima, koji bi se imao riješiti na sastanku delegata klubova.

Guverner dalje podsjeća na rezoluciju 7 distriktne konferencije da prvi sastanak u mjesecu novembru 1939 bude posvećen služenju u zvanju.

Rot. Vagner, pretsjednik Rotary kluba Beograd, upozoruje da se ne može dobiti rotarska literatura na našem jeziku i da bi trebalo da se otštampa.

Rot. dr. Ferdo Pavelić predlaže da bilten evropskog sekretarijata bude preveden i na naš jezik, i guverner obećaje da će pisati u Zürich.

Guverner objavljuje pobjedu Rotary kluba Karlovac, počenu dobivanjem Rosanofovog pokala za najbolju frekvenciju i čestita klubu.

Rot. Stanko Kosem, pretsjednik Rotary kluba Karlovac, zahvaljuje na čestitci i želi da i naredne godine jedan naš klub postane pobjednikom, a pogotovo Rotary klub Petrovgrad.

Na kraju guverner čita odlomak iz svog trećeg mjesečnog pisma i time zaključuje sastanak pretsjednika i tajnika.

Brzobjavne isprike za neučestvovanje stigle su od Rotary klubova: Stari Bečej, Novi Sad, Čuprija-Jagodina-Paraćin i Leskovac.

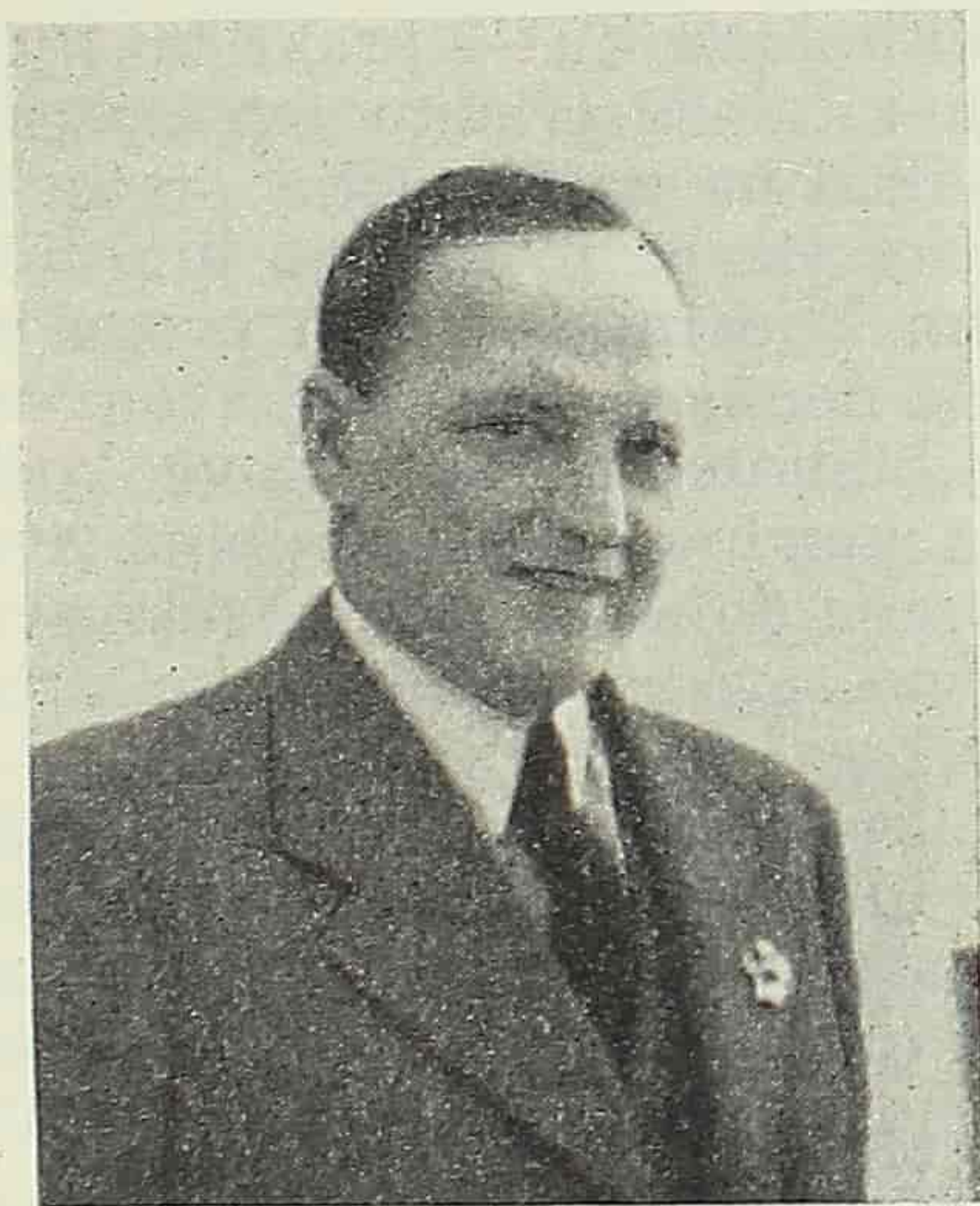
Sastanak su pozdravili brzobjavno Rotary Radanov-Radičev, pretsjednik Rotary kluba Petrovgrad, ing. Helen Boldazar (pretsjednik R. C. Split) i Djordje Mijić, tajnik Rotary kluba Beograd.

Na večer je održan zajednički sastanak sa članovima Rotary kluba Zagreb.

† PROF. DR. VLADIMIR PLIVERIĆ

Komemorativni govor pretsjednika Rotary Kluba, Zagreb
Rotara Josipa Horvata

Slomio se jedan zubac našega rotarskoga kola, za našim drugarskim rotarskim bratskim stolom ostaje jedno prazno mjesto. Uzalud ćemo odsele braćo čekati na našim sastancima da se tiho, neprimjetno pojavi vitka skladna pojava brata prof. Vladi-

† Prof. Dr. Vladimir Pliverić

mira Pliverića, da zauzme svoje povučeno mjesto, odakle je s toliko usrdne istinske pažnje pratio naš klupski rad, a da poslije rada, u trenutcima nevezanoga domjenka, dade osjetiti svu toplinu svoje ličnosti, profinjenosti shvaćanja i vječne spremnosti na pomoć. Nikad više nećemo ugledati njegovo produhovljeno lice plemenitih crta, visoko čelo i srdačne modre oči, iz kojih je sjevala idealna harmonija uma i osjećaja.

Sin umnoga hrvatskog pravnika, sveučilištnoga profesora, politika-parlamentarca, jednoga najjačeg intelektualca što ga je hrvatska zemlja imala u drugoj polovici XIX. vijeka, kapaciteta europskog glasa, Vladimir Pliverić rodio se u Zagrebu 10. IX. 1890. Srednje škole svršio je kao pitomac plemićkoga konvikta, toga uzornog odgojnog zavoda gdje su se formirale tolike istaknute ličnosti našega javnog života, a sveučilištna nauka na medicinskom fakultetu u Innsbrucku i Beču gdje je 24. srpnja 1914. — uoči početka prvoga svjetskog rata — promoviran na čast doktora sveukupnog liječništva. Mladi liječnik odlazi na bojište, ono mu je prva praksa. Svjetski rat nesumnjivo je djelovao na njegov razvitak i kao čovjeka i liječnika. Vidio je čovjeka u njegovoj najvećoj bijedi, spoznao njegovu jednakost pred smrću koja podjednako briše sve stališe, a četirigodišnja praksa vojnoga liječnika jamačno je odredila i njegovo specijaliziranje kao liječnika — jer odmah poslije rata, obogaćen i ljudskim i liječničkim iskustvom, posvećuje se kirurgiji na kirurškom odjelu zakladne bolnice u Zagrebu. A kad se oživotvoruje davna želja hrvatskih rodoljuba, osnutak medicinskoga fakulteta u Zagrebu, dr. Vladimir Pliverić preuzimlje dužnost asistenta prof. dr. Budisavljevića.

Taj veliki čovjekoljub dr. Vladimir Pliverić ne zadovoljava se samo neposrednim pružanjem pomoći nesretnicima, on ne gleda samo interesantne slučajeve, žudnja je njegova proniknuti u bit stvari i tako pomoći bolestniku — praktični liječnik dr. Vladimir Pliverić ima težnju za znanstvenim istraživanjem, medicinskim stvaralaštvom — odlazi na najidealnije staze nauke. Od svoga znanstvenog prvijenca što ga je još kao praktični liječnik objavio u Liječničkom Vjestniku pa do svoga posljednjega daha dr. Vladimir Pliverić neumoran je znanstveni radnik, koji je sam ispisao cijelu jednu biblioteku, dao radove koji stekoše najviše priznanje u internacionalnom znanstvenom svijetu. Na temelju svoga znanstvenog rada dolazi na zagrebačko sveučilište 1928. kao docent, 1933. biva postavljen izvanrednim profesorom za opću kirurgiju, afirmiravši se i kao odličan, ljubljeni predavač, idealan odgojitelj budućih liječničkih naraštaja — ostajući uvijek pri tome u prvom redu idealan liječnik-čovjek. Kao profesor ne žaca se — o tom zbore tisuće onih kojima je vratio zdravlje — na klinikama vršiti i poslove asistenta i medicinara, dapače i bolničara u kritičnim momentima — svim svojim uloškom životnih snaga, a mi njegova rotarska braća znamo predobro kako su te snage bile krhke, bijaše u službi svoga uzvišenoga poziva, svoje beskompromisne službe ljudstvu. Za njega nije postojao u takvim trenucima njegov »ja« — Taj najblaži, najpožrtvovniji čovjek prema drugima, bio je prema sebi najstroži u ispunjavanju dužnosti. Pa i posljednjih godina, kad je oganj njegovoga žića već dogorijevao, kad smo se svi sa strepnjom raspitivali za njegovo stanje, dolazio bi iznenada medju nas s blagim osmijehom na licu, pun susprezanja, jer svoju je rotarsku dužnost prema klubu vršio jednako samoprijegorno kao i sve ostale svoje dužnosti.

I opet će danas dolje kad se sastanemo za drugarskim brat-

skim stolom jeknuti poziv na roll-call i — uzalud ćemo kod svakog odziva čekati da se za tim javi prof. dr. Vladimir Pliverić. Ima jedna riječ da nitko nije nenadoknadiv. Moguće to vrijedi za kategorije svakidašnjega života, ali ne za duhovne. Velika, lijepa duša dr. Vladimira Pliverića nenadoknadiva je. Njega ne će biti više za našim stolom fizički, ali njegov spomen bit će uvijek medju nama, jer u njemu je Rotary klub Zagreb izgubio savršenoga brata-rotara.

Slava prof. dru Vladimiru Pliveriću.

RAZVIJANJE ROTARSTVA

(Istorijska crtica)

Rotarski pokret započeo je nakon petogodišnjeg proučavanja sa strane utemeljača uveče 23 februara 1905 godine. Paul P. Harris, mlad odvjetnik iz Chicaga, sastao se je sa trojicom svojih prijatelja da se dogovore o osnivanju jednog kluba za poslovne ljude i stručnjake u svrhu međusobnog pružanja pomoći. Za nekoliko nedjelja klub je brojio 19 članova, izabraše društvene funkcionare i Rotary klub Chicago stupi u život.

Potstican oduševljenjem koje je vladalo u prvom klubu, Paul Harris pokuša da osnuje Rotary klubove i u drugim gradovima. Prodoše tri godine dok se osnova drugi klub u San Franciscu. U toku od pet godina nikoše u 16 najvećih gradova Udruženih država Rotary klubovi.

U Rotary klubu Chicago razvile su se međutim neke ideje i smjernice koje su kasnije postale opće dobro svih Rotary klubova. Paul Harris dade klubu ime »Rotary«. To ime dobiše po prijašnjem običaju po kome su se sastanci vršili redom (u rotaciji) u poslovnim prostorijama pojedinih članova. Utemeljitelj postavi princip klasifikacije po kome se može primiti kao član jednog Rotary kluba samo jedan zastupnik jednog tačno određenog zvanja. Kasnije su klubovi stali primati mlade učesnike ili saradnike svojih članova kao »obnovu članova«.

Kad je Rotary klub Chicago postao prevelik da bi se sastanci članova mogli vršiti u poslovnim prostorijama pojedinih članova, pade prijedlog da se članovi sastaju kod objeda ili kod večere.

Iz imena »Rotary« i iz zamisli »rotiranja« postala je značka rotara koja je bila najprije zasnovana u godini 1905. u obliku jednostavnog kola. Nakon različnih promjena razvila se u zupčanik, koji je bio godine 1924. proglašen zvaničnom značkom.

Prilikom godišnjeg kongresa Rotary u Portlandu, Oregon, u godini 1911, izrekao je u svome govoru Arthur Frederik Sheldon iz Chicaga riječi: »He profis most who serves best« (Tko dru-

gima služi, sebi koristi). Te su riječi primljene kao najbolji izraz rotarskih načela. Nekoliko godina kasnije istaknute su riječi: »Service above self« (Služenje iznad svega), a godine 1916 spojile su se obje rečenice u današnji rotarski moto.

Kad je onda bilo u Udruženim državama 16 klubova, smatrao je utemeljitelj potrebnim da se zavede izvjestan složan rad. Pretsjednik odbora za ekstenziju Rotary klubu Chicago, Chesley R. Perry, bijaše mlad knjižničar i učitelj. Utemeljitelj Rotarstva i Chesley R. Perry sakupiše u augustu 1910 godine u Chicagu zastupnike 16 klubova koliko ih je tada bilo. Na tom sastanku osnovan je »National Association of Rotary Clubs« (Narodno udruženje Rotary klubova). Paul Harris bješe prvi pretsjednik, a Chesley R. Perry-a, pretsjednika tog kongresa, zamoliše da preuzme dužnost tajnika.

Kao prvo izdanje časopisa »The Rotarian« objavi tajnik Perry u januaru 1911 godine dio jednog dugog članka o Rotarstvu od Paula Harrisa. Šest mjeseci kasnije iziđe drugi broj tog časopisa, a prilikom godišnjeg kongresa u Portlandu (1911) odobriše da časopis izlazi kao mjesečnik. Ali uvijek se još osjećaše nestatak tačne izjave o ideji rotarskog pokreta. Rotar Guy Gundaker iz Filadelfije, pisac pravila za korektno poslovanje raznih obrtničkih udruženja, sastavi spis »A Talking Knowledge of Rotary« prvo po redu štampano djelo o svrsi, ciljevima i radu rotara.

Brzo iza osnivanja »National Association of Rotary Clubs« osnovan je Rotary klub Winnipeg u Kanadi. Prilikom posjeta američkih rotara u Londonu i Dublinu osnovaše se i u tim gradovima Rotary klubovi, a na godišnjem kongresu godine 1912 uvede se ime »International Association of Rotary Clubs«. Godine 1922 skratilo se to ime u »Rotary International«.

Kuba je bila prva pokrajina neengleskog jezika u kojoj se udomaći Rotary. Rotary klub Havana dobije u aprilu 1916 ispravu svoga osnivanja. Prvi klub na evropskom kontinentu utemeljen je godine 1921 u Madridu, Španjolska. U Južnoj Americi organizovan je prvi klub godine 1919 u Montevide-u, Uruguay. Prvi klub u Australiji utemeljen je godine 1921 u Melburnu, dok je u Aziji osnovan prvi klub godine 1919 u Shanghaju, Kina.

Kod širenja rotarske organizacije nicala su i rasle stalno sve nove poteškoće. Godine 1920 ovlasti godišnji kongres, održan u Atlantic City, jedan odbor da sastavi novi ustav. Prvi nacrt je međutim otklonio naredni godišnji kongres u Edinburghu, Škotska, te je izabran novi odbor od 31 rotara. Oni se sastaše u novembru 1921 godine u Chicagu te izradiše nakon sedamdnavnog raspravljanja ustav koji je bio primljen godine 1922 u Los Angeles. Istodobno pregleda taj odbor nanovo ciljeve rotarske organizacije, utvrdivši rotarska načela u šest smjernica. Prilikom godišnjeg kongresa u Mexico City te su smjernice bile skupljene u četiri cilja koji se u glavnom odnose na služenje u klubu, služenje zajednici, služenje u zvanju i međunarodno služenje.

Jedañ od prvih radova Rotary kluba Chicago, koji je ne- sumnjivo i rad većine Rotary klubova, odnosio se je na saradnju služenju zajednici. Činilo se je da su neki mislili da će se Rotary pretvoriti u dobrotvornu organizaciju, pa su molbe za potporu bile često dosadne. Došlo je čak do toga da su se vodeći rotari bojali da bi rotarska organizacija mogla postati obično dobrotvor- no društvo. Stoga postavi godišnji kongres u St. Louisu 1923 go- dine smjernice služenja zajednici kao uputstvo za rotare i Rotary klubove. Neograničujući djelatnost Rotary klubova u službi za- jednici, pokazuju te smjernice da je glavna svrha svakoga Rotary kluba u tome da odgaja svoje članove za služenje.

U ono doba bilo je bezbroj sastavaka i izvještaja o rotarskoj organizaciji i njezinim ciljevima i zadacima. U njima zastupana gledišta bila su tako različna kako su različiti običaji i navike pe- deset zemalja u kojim su tada postojali Rotary klubovi. Klupsko djelovanje ograničavalo se postepeno samo na ovo: klupska služba, stručna služba i javna služba. Kasnije pridružila im se još međunarodna služba. Moguće je nedostajala ravnoteža među te četiri grane rotarske službe, a moguće su radi nestatka složnog rada bile neke grane i previše isticane na štetu ostalih. Da se to ukloni, izrađen je plan o svrsi i ciljevima te prokušan kroz jednu godinu u Rotary klubovima Velike Britanije. Taj plan predviđa »Odbor za svrhe i ciljeve« koji se brine da se u klupskom pro- gramu posveti svakoj od četiri grane rotarske djelatnosti jednaka pažnja. Godine 1927 bio je primljen taj plan na godišnjem kon- gresu Ostende, a otada je zaveden u skoro svim klubovima.

Tako se je razvijao Rotary u prvoj četvrti stoljeća svoga opstanka, pa, nalazeći uvijek blagovremeno pobornike za svoje ideje i vođe, širio se i jačao, sticao priznanje iz jedne zemlje u drugu, dok se sada punim pravom može kazati da Rotary obu- hvata svijet.

Namjera je bila utemeljiteljeva da sakupi svoje prijatelje i njihove drugove u jednom klubu, kojemu je bila u prvom redu svrha gajenje drugarstva među poslovnim ljudima i stručnjacima jednoga grada, Iako je rastao i širio se, ostao je Rotary uvijek vjeran tim svojim načelima. Vođe služe kao primjer besprikornog poslovanja. Vođe su primjerom kako valja promicati građansko blagostanje u poslovnom i socijalnom pogledu. Vođe svraćaju po- zornost svojih sugrađana na mogućnost boljeg sporazuma među narodima. To su dužnosti rotara.

Rotary počinje od pojedinca i njegove odgovornosti prema zvanju, a to je od najveće važnosti za svakoga. Izvan svoga zva- nja ima rotar svoje dužnosti kao dobar susjed i građanin. Time mu se otvara međunarodni pogled. Razni narodi su sada među sobom tijesno povezani, njihov svakidašnji život je tako usko vezan i odvisan o proizvodima, robi i uslužnosti drugih, tako da je međunarodno gledanje jedno od najvažnijih karakternih svoj- stava jednog poslovnog čovjeka ili stručnjaka koji zauzima vi- đeno mjesto. Rat se ne izbjegava u posljednji čas, nego poste- penim odgajanjem naroda i njegovih državnika.

Danas ima više od 5000 Rotary klubova u svim krajevima svijeta. U svakome se pozdravlja rotarski gost prijateljskim stiskom ruke. Ti klubovi broje preko 200.000 rotara. Svaki član je od uticaja uplivan u svome vlastitom malom krugu, a vođen je načelom »Služenje stoji iznad vlastite koristi«.

I Z N A Š E G D I S T R I K T A

P R O M E N E U Č L A N S T V U :

NOVI ČLANOVI:		
Ime, prezime i zanimanje Mjesto	Klasifikacija	Adresa 1) poslovna 2) privatna
VUKOVAR: Gvozdić Milan, sreski sudija	Sudstvo Judiciary	1) Sreski sud 2) Ribarska ulica
ISTUPILI IZ KLUBA:		
OSIJEK: Gruber Stjepan		
PETROVGRAD: Djurdjić Miloš (radi premještaja)		
SLAVONSKI BROD: Danda dr. Edo Djanešić Koloman (izostanak)		
VARAŽDIN: Ostoić ing. Cvetko (zbog premještaja)		
VRŠAC: Bikar dr. Ivan (zbog preselenja)		

ROTARSKÉ RADOSTI

VELIKA KIKINDA. — Jugoslovenskom krunom V stepena odlikovan brat Gjordje Lederer a Svetim Savom V stepena odlikovani rotari Budišin Ugorica i Ing. Dimitrije Nikolajević. Naša iskrena čestitka!

ZAGREB. — Brat Dr. Miljenko Marković bivši pretsjednik zagrebačkog kluba srdačno zahvaljuje na čestitkama koje su mu uputili pojedini klubovi a i pojedinci rotari prigodom njegovog imenovanja za generalnog direktora Poštanske štedionice.

RAD NAŠIH KLUBOVA

BAČKA TOPOLA. Preko meseca avgusta naš klub radio je, koliko su to dozvoljavale prilike, uzimajući u obzir da je jedan deo članstva bio na letnjem odmoru. Dne 8-og. o. m. održali smo sa našim kumom br. klubom iz Subotice i kumčetom br. klubom iz St. Kanjiže vrlo uspeo međjugradski sastanak. Srdačno i bratsko gostoprimstvo domaćeg kluba ostavilo je na prisutne goste veoma dobar i prijatan utisak.

BANJA LUKA. Na sastanku od 5 avgusta vrlo prijatno iznenadio nas je svojom posjetom brat Dr. Jaroslav Cisarž, član bivšeg R. C. Brno, koga je br. predsjednik srdačno pozdravio evocirajući uspomene sa njegovih prošlih posjeta našem klubu, a brat Dr. Cisarž, očito duboko tronut srdačnim prijemom, toplu se zahvalio. Takodjer smo na sastanku od 18 avgusta imali dragog gosta, prvog iz R. C. Brčko, br. Sučića ing. Jaku.

Brat Dr. Moljević održao je svoje interesantno predavanje »Naša tri problema«, a br. Bocarić govorio je o cilimaru kao privrednoj i umjetničkoj grani u našoj banovini i o potrebi za otvaranjem tkalačkih škola.

BEOGRAD. U toku meseca avgusta sastanci su održavani kao Ladies' Nights a posvećeni su drugarstvu. Poslovni deo sastanka smanjen je na neophodnu rutinu: davanje osustva, čitanje pošte i slično.

BRČKO. U mjesecu augustu imali smo 5 sastanaka, koji su dali prosječnu frekvenciju od 73.75%. — Od ovih sastanaka jedan je bio posvećen drugarstvu te je napravljen izlet u zajednici sa sestrama na imanje brata Dušana Budjena kod Brčkog. Na imanju braća i sestre bili su gosti brata i sestre Budjen pa se je tom prilikom manifestovalo pravo drugarsko i rotarsko veselje, a srdačnost brata i sestre Budjen koju su ukazali braći i sestrama kao i rotarskoj djeci bila je iznad svakog očekivanja.

Na ovim sastancima pratili smo rad ostalih klubova iz primljenih izvještaja, a osim toga imali smo veoma lijepe referate braće koja su se vratila sa svoga ljetovanja i svoga putovanja po inozemstvu.

Osim toga imali smo veoma lijep referat brata Tome Maksimovića o njego-

vim utiscima sa skorašnjeg puta po inozemstvu. — Isto tako imali smo lijep referat brata Bakije H. Selimovića »Voćarski Kongres u Valjevu dne 20. avgusta 1939 godine« u kojem je izneseno sve ono što interesuje naše izvoznike i privrednike voća.

Na karitativnom polju produžili smo rad odašiljanjem maloga Milana Babića na pregled prof. Dr. Spišiću u Zagreb da bi on svojim znanjem ustanovio razloge bolesti kod dječaka i da bi ga liječenjem osposobio da ustane na svoje noge. — Za fond Zimske pomoći ubrano je Din. 220.50.

Referati iz zvanja isto tako bili su veoma interesantni a naročito sada kada je u najvećem jeku izvozna sezona sirove šljive i ostaloga sirovog voća. — Isto tako posvećena je osobita briga kako bi se što više učenika upisalo u ovdašnju ove godine otvorenu Trgovačku Akademiju u čemu je postignut veoma lijep uspjeh. — Na sastanak predsjednika i tajnika izaslan je brat Ing. Jako Sučić u Zagreb.

DUBROVNIK. Mjesec august je protekao u znaku vrućine. Mnoga braća su bila na dopustu po raznim domaćim kupalištima, a nekoji u inozemstvu.

Predavanja nije bilo, ali se pretresalo novosti iz zvanja, te razni referati i dojmovi braće, koja su bila na putovanjima.

Po povratku s puta iznela su braća svoje dojmove sa puta: Dr. Bubalo Branko o svom boravku u Italiji — Lujak Jozo o boravku u Sofiji i u Niškoj Banji. Brat Vekarić je izvještavao o novostima iz »News Letter« i o korespondenciji sa nekim engleskim klubovima.

Osobito iscrpan bio je referat brata Dra Matije Vidoevića o njegovom putu sa pretstavnicima Turizma u zemlje po Švicarskoj, Francuskoj i Italiji zapravo po Alpama tih zemalja. Zaustavio se dulje vremena na Švicarskoj Zemaljskoj Izložbi u Zürichu, gdje je taj brojčano mali narod predstavio Švicarsku od njenog početka do danas, t. j. njen veliki napredak u svim pravcima, na kojem im mogu zavidjati i mnogi veliki narodi, da ne govorimo o malim. Ujedno je istakao lijep prijem od strane rotara u navedenim državama, koji je iskazan članovima ekskurzije baš zato što se u istoj nalazilo 3 rotara.

Brat Kresina je referirao o Vrnjačkoj banji, a brat Hrozničak o boravku na Bledu.

Tokom mjeseca augusta imali smo dosta posjetilaca iz domaćih klubova, zatim jednog gosta iz Kaira, koji je po zanimanju liječnik, a inače je Švicarac samo je već dugi niz godina u Egiptu, te jednog gosta rotara iz Engleske.

Ranijih godina u ovo doba imali smo mnogo gostiju iz Njemačke, Austrije, Čehoslovačke, Madjarske i Italije, što je danas reducirano samo na zapadne evropske države, i to u malom broju.

Brat tajnik je redovito izvještavao o novostima iz domaćih klubova i pretrpane su novosti iz zvanja.

KARLOVAC. U toku mjeseca augusta, klub nije održao svoja uobičajena predavanja radi vrućine, i odsutnosti svojih članova, koji su otišli na odmor. Od veoma važnih događaja, potrebno je spomenuti, da je ovaj klub dobio Rosanovljev srebrni pokal, kao nagradu za najbolju frekvencu medju klubovima Evrope, Sjeverne Afrike, i zemalja istočnog Sredozemnog mora. Ovu obavijest dostavio je karlovačkom klubu sekretarijat u Zürichu, uz popratno pismo i srdačnu čestitku. Ovo je vanredan uspjeh ovog kluba, koji je ovu nagradu osvojio za naš čitav distrikt. Klub je sada u posjedu srebrne košnice našeg distrikta i prije spomenute Rosanovljeve nagrade. Članovi karlovačkog kluba za vrijeme svoje odsutnosti upotrebljavali su svaku priliku i posjećivali strane klubove, gdje su se nalazili na odmoru, a br. Petar Nome, dospio je dapače posjetiti i bratski klub Oslo u Norveškoj.

Na konferenciju pretsjednika i tajnika, idu Br. Stanko Kosem, Petar Košćević i Adalbert Hoppe.

KRANJ. — Klub je imel v avgustu 4 sestanke, 3 redne in 1 medklubski sestanek na Bledu. Uprava je imela 1 redno sejo. Klub počitnicam povprečna frekvenca ni znatno padla. Brat dr. Košćevič nam je prinesel razveseljive novice iz Bolgarije, kjer je obiskal R. C. Sofijo in Varno. Brat predsednik Česenski, župan občine Kranj, je imel zelo zanimivo in aktualno predavanje o gradnji novega kranjskega vodovoda.

Medklubski sestanek ni prinesel vpolne željenega uspeha radi nepredvidenih zaprek s strani našega kluba, pač pa je dal zadosti pobude za intenzivnejše delo v našem klubu. Po tem sestanku je dobil naš klub svoj pravilnik, formiral se je odbor za naloge in cilje rotarstva

s komponentnimi odbori za služenje v poklicu in v klubu, za klasifikacijo in sprejemanje, za služenje javnosti in za mednarodno služenje.

V dobrodelne namene se je zbralo Din 436.—

LESKOVAC. Usled letnjeg odmora, zategnute situacije u Evropi sastanci su održavani u razgovorima i komentarima za dalji rad.

LJUBLJANA. V mesecu avgustu smo imeli 5 sestankov, ki so se vršili v hotelu Bellevue, izvzemši sestanek z dne 8. avgusta, ki je bil medkrajevni sestanek med našim in kranjskim klubom na Bledu. — Na sestanku z dne 2. avgusta nam je poročal br. ing. Cvetko Božič o 14-dnevnom poučnem potovanju jugoslovanskih gozdarskih strokovnjakov po Nemčiji. — Na sestanku z dne 16. avgusta je izcrpno referiral brat dr. Franče Stele o mednarodnem kongresu umetnostnih zgodovinarjev, ki je bil od 20. do 26. julija v Londonu in na katerem je br. dr. Stele zastopal Jugoslavijo. — Na sestanku z dne 23. avgusta je imel šefprimarij kirurškega oddelka državne bolnice univ. docent in br. dr. Božidar Lavrič krasno predavanje z diapozitivi pod naslovom »Kirurško zdravljenje pljučne tuberkuloze«. Predavanje je bilo nadvse zanimivo, tako, da so vsi bratje kljub temu, da je trajalo 65 minut, obžalovali, da je bilo zaključeno. — Na sestanku z dne 30. avgusta, ki je imel zaradi napovedanega predavanja br. dr. Stojana Bajića izredno frekvenco 78.94%, na katerem je prisostvovalo tudi 9 bratov iz R. C. Kranj, je predsednik br. Ljubić takoj po otvoritvi oficijelnega dela povdaril veliko važnost sporazuma, doseženega med Hrvati in Srbi, za srečno bodočnost naše države. Dolgo ploskanje, ki je sledilo njegovim izvajanjem, je najboljši dokaz, kako odgovarja ta pomembni dogodek rotarskemu duhu in čustvovanju. Nato je održal br. dr. Stojan Bajić, sodnik okrožnega sodišča in univerz. docent ter priznan strokovnjak na polju delovnega prava zelo lepo in pomembno predavanje pod naslovom »Problemi delovnega prava«. Vsi bratje, ki so večinom gospodarstveniki in ki jih zaradi tega ta predmet zelo zanima, so sledili njegovim izvajanjem z največjo pazljivostjo ter so ga končno nagradili z zasluženim aplavzom.

V dobrodelne namene smo nabrali v mesecu avgustu din 816.—

MARIBOR. — Na prvem sastanku v avgustu, ki je bil — kakor vsako leto ob tem času — posvećen naši kulturni, gospodarski in športni reviji »Mariborski teden«, smo pozdravili več dragih gostov rotarjev iz raznih delov naše domovine. Večerja in kratki oficielni del sastanka se je vršil v naših klubovih prostorih, glavni del meetinga pa v paviljonu Velike kavarne na veseličnem prostoru »Mariborskega tedna«. — Naš sastanek dne 14. VIII. se ni odlikoval toliko po frekvenci kakor po dveh zelo zanimivih referatih brata pastprezidenta Rapotca in brata Jurkovića o novi vizničarski uredbi. Posebej pa še debata, ki je sledila referatom, je pokazala, kako pereča je pravilna rešitev tega vprašanja. — Na sastanku dne 21. avgusta nas je obiskal brat Gerner iz Sombora. Predaval je brat Brenčić o svojem potovanjem po krasni zemlji bratske Bolgarske in o svojih vtisih z izleta v Carigrad. — Na zadnjem sastanku v avgustu je brat predsednik v svojem otvoritvenem govoru posvetil navdušene besede velepomembnemu dogodku v najnoviji zgodovini naše države, sporazumu med našimi brati Hrvati in Srbi, ki ga pozdravlja naš klub — kakor vsi iskreni državljani — z velikim veseljem in zadoščenjem. Na tem sastanku je predaval brat pastprezident Rapotec o današnjih avtoritarnih režimih. Tudi ta razprava je radi svoje aktualnosti povzročila daljšo in živahno debato.

NOVI SAD. — Rad kluba u mesecu avgustu, s obzirom na letnje ferije, bio je posvećen prvom rotarskom cilju: negovanju ličnih odnosa i prijateljstva radi uvećanja mogućnosti služenja opštim interesima. Ovim sastancima redovno su prisustvovali i sestre rotarke. — Na sastanku od 4 avgusta sestra rotarka gđa Eta Manojlović održala je vrlo uspelo i zanimljivo predavanje o svojim utiscima sa Svetske izložbe u Njujorku i svom putu u Sjedinjene Američke Države. — Na sastanku od 18 avgusta br. Živorad Bogdanović izneo je svoje uspomene iz Cerske bitke, dok je na sastanku od 25 avgusta br. Gaja Gračanin govorio o svom šestnaestom izletu i penjanju na vrh Triglava.

OSIJEK. — Kako za mjesec juli nismo poslali posebnog izvještaja, to ovaj izvještaj vrijedi za juli i august.

Naš 500. sastanak htjeli smo svečano da proslavimo, ali uslijed velikog broja odsutne braće u našem kao i u bratskim

klubovima, morali smo od toga odustati. Zaključili smo, da ćemo tim svečanije proslaviti 10-godišnjicu osnutka našeg kluba, koja pada u mjesec oktobar ove godine.

Mjesec august pokazuje već bolju frekvenciju, jer su se mnoga braća vratila sa odsustva. Brat Dr. Uzelac održao je dva vrlo lijepa i interesantna predavanja i to: »Utisci sa puta u Veneciju« i »Odužnostima rotara«. Ovo potonje predavanje poslali smo bratu guverneru sa molbom, da se otštampa u »Rotaru«.

Gusti oblaci koji su se nadvili nad Evropom oduzimaju i našim članovima pravu volju za intenzivan rad, jer nitko ne zna, šta će donijeti sutrašnjica.

Osnutak Banovine Hrvatske od sve braće srdačno je pozdravljen, a brat predsjednik Dušan Hinić lijepim riječima ocrtao je historijsku važnost ovog događaja. Govor brata predsjednika u cijelosti je otštampan u našem zapisniku od 31. o. m.

Radi odsutnosti brata tajnika Dra Milera zastupat će tajnika brat Ante E. Brlić. Predavanje, koje je namijenjeno bratu dru Mileru na sastanku predsjednika i tajnika skupno će sastaviti braća dr. Uzelac, Štepansky, Dr. Pinterović, Ing. Montina i Ante Brlić, odnosno svaki od navedene braće obradit će istu temu, pa će se na temelju dobivenog materijala sastaviti predavanje za sastanak.

Na sastanku 31. augusta oprostili smo se od brata prof. Stjepana Grubera, koji je definitivno premješten u Viroviticu. Mnoga braća ispratila su brata Grubera do kolodvora.

PANČEVO. U mesecu avgustu kao letnom mesecu svi su sastanci bili posvećeni drugarstvu. Radi medjusobnog upoznavanja održat je 12. i 19. avgusta medjugradski sastanak sa bratskim klubovima Beograd i Zemun. Na sastancima večeri su provedene u dobrom raspoloženju iskrenih prijatelja. — U ovom mesecu brat Vuković referisao je o svome putu po Slovenačkoj, a brat Šulc o svome putu po Švajcarskoj.

PETROVGRAD. Kada pogledamo rad našega kluba u mesecu Avgustu ove godine, mi ćemo sa zadovoljstvom ustanoviti, da i ako je letnji mesec nije ostao bez vidnije aktivnosti i uspeha.

Naša braća koja su bila na odmorima, nisu propustili ni jednu povoljnu priliku, a da ne prisustvuju sastanku najbližeg bratskog kluba. — Tako je naš brat Elek Viktor posetio klubove Ge-

neve, Antibes-Juan-Les-Pins, Nice, Monaco i London. — Brat Dr. Ljuba Vasiljević dva puta bratski klub Split. — Brat Maće Josif bratski klub Pančevo, Brat Dr. Matić Miša bratski klub Split. Brat Radanov-Radičev bratske klubove Sarajevo i Dubrovnik.

Brat Stanojević Miloš je boravio u Sofiji kao delegat Saveza Jugoslovenskog Sokola, tom prilikom je posetio i bratski klub u Sofiji, i predao im lepo ukoričenu knjigu Almanah grada Petrovgrada sa klupskom zastavicom. — Braća Bugari poslali su nam svoju zastavu koja će u znaku bratske slovenske solidarnosti krasiti našu trpezu, hvala im. — Brat Stanojević nam je po povratku, u svome referatu opisao bratski prijem, kako od strane braće Bugarskih Junaka isto i od strane braće Bugarskih Rotara.

Brat Maće Josif nam je slikovito opisao Vrnjačku banju i njenu okolinu.

Brat Dr. Vasiljević Ljubomir je opisao svoje putovanje po Italiji i Dalmaciji, kao i oduševljene prijeme na sastancima u Splitu.

Brat Elek Viktor je u svome napisanom referatu potanko izneo zapažanja na svome putovanju automobilom, kroz Madjarsku, Nemačku, Francusku, Švicarsku i Italiju. — Brat Elek je posetio napred navedene strane klubove, i od istih doneo njihove klupske zastavice, u zamenu za naše koje im je on predavao.

Brat Drag. Radanov-Radičev je podneo je svoj referat o putu automobilom kroz našu zemlju, i opisao lepote i interesantnosti na koje je nailazio, kroz Šumadiju, Rašku, Sandžak, Kosovo, Međuhiju, preko Čakora kroz dolinu Lima i Rugovskom klisurom, po Crnoj Gori, Dalmaciji, Hercegovini i Bosni. —

Sva ova putovanja, kao i referati naišla su na odličan prijem kod braće, i u mnogome doprinela kako medjusobnom upoznavanju onih koji putuju, tako isto i u informativnom smislu onih koji nisu putovali.

Ovoga meseca pomogao je naš klub jednog nemoćnog siromaha Rusa, koji već godinama leži u postelji oduzetih nogu, i mesecima nije u stanju da ga prenese na svež vazduh njegova slaba supruga, a posluge usled siromaštva ne može držati, tako da je taj čovek stvarno živ trunuo. — Naš klub je u saradnji ovdašnjeg Crvenog Krsta nabavio jednu pokretnu stolicu, i stavio tome jadniku na raspoloženje, s tim da ista kasnije kada mu već ne bude trebala ostane vlasništvo Crvenog Krsta.

SARAJEVO. Protekao je još jedan ljetni mjesec — mjesec ferija i odmora u zvanju i klubu. Frekvencija još uvijek u znaku dopusta.

Radi vanjsko političkih događaja — braća koja su u gradu, sastaju se marljivo na redovitim sastancima — zadovoljni da dodju u dodir jedan sa drugim da u uskom krugu ljudi odanih i prijateljskih izmijene misli.

Imali smo nekoliko interesantnih referata naše braće: Vase Ristića: Uredba o Jugocelulozi. Dr. Vojislava Besarovića: »Referat iz Sofijskog i Pariškog Bulletina«, »Referat o izvozu jaja iz Bugarske«, »Referat iz Bulletina R. Cl. Harbin«. Iso Herman: »O utiscima sa putovanja po Švicarskoj.

Brat Iso Herman nam je donio i pozdrave R. Cl. Zürich kao i njihovu zastavicu. Braća iz R. Cl. Zürich primili su brata Isu Hermana bratski i srdačno — onako kako samo znadu da budu braća u rotarstvu.

SKOPLJE. — U avgustu mesecu t. g. klub je održao četiri redovna sastanka sa prosečnom frekvencijom 53.80. Značan broj članova se i ovog meseca nalazio izvan Skoplja, te je zato poseta bila slabija nego obično. Uprava je 18/8 održala sednicu na kojoj su konstituisani klupski odbori i pododbori i doneta rešenja o radu u tekućoj rotarskoj godini. Istoga dana na sastanku kluba brat predsednik je obavestio članove o zaključcima sednice, naglašavajući naročito značaj frekvencije. U toku meseca održana su dva predavanja. Oba je održao naš vredni brat Jelačić. U prvom (18/8) on je referisao o zanimljivim pismima ruskog novinara A. Turgenjeva, u kojima ima podataka o prilikama u Beogradu za vreme ustanka 1804 god., a u drugom predavanju (25/8) izložio je istoriski pregled političkih i kulturnih veza u suprotnosti između Rusa i Nemaca u prošlosti, da bi se mogli razumeti najnoviji obrti u svetskoj politici.

SOMBOR. — Mesec avgust nosio je obeležje letnje vrućine i naši članovi su u velikom broju jurili na sve strane u hladovine, bilo radi odmora ili pak lečenja, usled toga su sastanci posvećeni gajenju drugarstva. Brat Ivan Kristoforović je ipak servirao dva lepa predavanja i to o svome putovanju po Sloveniji i o poseti Grazu, izneo je svoja opažanja o tamošnjim prilikama. U sledećem predavanju iznosi život Švajcaraca koji se mnogo trude da otklone sve teškoće koje se u poslednje vreme jav-

ljaju oko održanja mira. Oni raznose širom sveta rotarske ideale, da bi uputili svet na dobro, da bi povratili uzajamno poverenje i da bi vaspitali čovečanstvo u duhu rotarskih načela. Govori o omladinskom pitanju i kaže da je omladina danas u lošijem položaju nego pre rata i duhovno i materijalno, nema mogućnosti da svoje korisne misli ostvari. Možda je i to uzrok što je veći deo omladine skrenuo sa pravog puta i zaneo se fiktivnim sanjarijama, što svakako škodi društvu. U svome predavanju spominje da je zapazio i verskih predavanja o Hristovoj nauci na nekoliko sastanaka.

Koncem meseca su se braća vratila u skoro punom broju pa je na zadnjem sastanku bilo živo pričanje o raznim događajima sa puta i letovanja. Za mesec septembar smo se svi odmorili i okupili za ozbiljan i konstruktivan rad sa čvrstom nadom da će nam ova godina još plodnije uroditi nego prošla.

SPLIT. — Na prvom mjesečnom sastanku br. Dr. Pržić iz R. C. Beograd održao je kozeriju o nacional-socijalizmu u vezi sa kongresom pravnika u Leipzigu i sastanka profesora pravnih nauka u Kielu.

Brat Dr. Šoljan komemorirao je na drugom sastanku prof. Fagarazzi, prijatelja našeg kluba, valjanog profesora prirodnih nauka (fizike i kemije) na Državnoj realnoj gimnaziji.

Braća Dr. Šoljan, Gattin i Čorak te gost prof. Seunig ispričali su svoje doživljaje na ribarskim i jedriličarskim krstarenjima i na putovanju sjevernom, srednjom i južnom Dalmacijom i dali su nam sliku o ljepotama Jadrana.

STARA KANJIŽA. — U mesecu avgustu održali smo četiri sastanka. Pošto su mnogi od članova na odsustvu, frekvencija za ovaj mesec iznosi svega 55.26%. Sastanci su posvećeni u glavnom drugarstvu a dana 9. o. m. održali smo medjugradski sastanak sa bratskim klubovima iz Subotice i Bačke Topole, koji sastanak je bio donekle porodični sastanak, jer je R. C. Subotica kumovao osnivanju R. C. B. Topole a ovaj pak osnivanju našeg kluba. Ovaj medjugradski sastanak je uspeo u svakom pogledu te u mnogome je doprineo gajenju drugarstva.

STARI BEČEJ. — U toku meseca avgusta još nikako nije se mogla razviti ona delatnost u klubu koja je bila predviđena, pošto su braća još većim de-

lom na odsustvu. Održano je 5 redovnih sastanaka sa prosečnom frekvencijom od 66%. Predavanja u toku meseca nije bilo, što je svakako prouzrokovala velika vrućina, kao i odsutnost braće. Za sirotinju je sakupljeno Din 589.—

SUBOTICA. — U toku meseca avgusta održao je klub 5 sastanaka sa prosečnom frekvencom od 66.25%. Dne 9. avgusta održali smo medjugradski sastanak u Staroj Kanjiži s tamošnjim klubom, te bratskim klubom Bačka Topola. Sastanak je vrlo dobro uspio i pokazao važnost takovih sastanaka, na kojima se vrši upoznavanje rotara i tako omogućuje življa i čvršća povezanost pojedinih klubova i dosljedno tome pojačana saradnja u promicanju naših ciljeva.

Veliku pažnju posvetio je klub spoljnopolitičkim zapletajima, koji u svojoj složenosti prijete našem najuzvišenijem idealu Svjetskom Miru kataklizmom svega, što je dosele u pozitivnom smislu stvorio ljudski um. Isto tako pratili smo živo i sve etape u rješavanju Hrvatskog pitanja i pozdravili Sporazum, kako vidimo u njemu vanjsko i unutrašnje snajženje naše mlade i drage domovine; ostvarenje širokih sloboda, neumrlog ideala našega naroda, te preduslov za kulturni, socijalni i ekonomski napredak, a kroz to oslobodjenje tuđih uticaja. — Sve ovo ogledalo se kroz predavanja, koja su održana u klubu. Brat pretsjednik Grabovac održao je predavanje: »Francuska revolucija gledana kroz prizmu rotarskih ciljeva« utvrđujući, da mi rotari kroz naše ciljeve stremimo, da dovedemo do uskrsnuća one tekovine Francuske revolucije, koje je pokopalo novo vrijeme. Brat Šokčić govorio nam je 23. avgusta o temi: »Sporazum pred potpisom i ostvarenjem«, dok je brat pretsjednik u svom govoru od 30. avgusta govorio: »Značaj Sporazuma«, utvrđujući, da je do njega došlo rotarskim metodama: povjerenjem, ljubavlju i sporazumom.

Klub se bavio i administrativnim radovima. Br. pastrizničar Vitanović podnio je iscrpan blagajnički izvještaj za proteklu rot. godinu utvrdivši, da su klupski izdaci u toj godini iznosili po članu Din 1.055.25, u kojoj svoti nije sadržana naša »Zimska akcija«, školovanje dvojice šticenika i pomaganje jedne starice, kako su ovi izdaci vršeni iz posebne blagajne.

SUŠAK. — Tokom avgusta održano je svega pet sastanaka. Frekvenca i tokom ovog meseca bila je ispod normale, budući da je više braće bilo odsutno radi

ljetnih ferija. Prosječna frekvenca iznosila je 63.44% sa osam stopostotnih članova. 16. augusta održan je sastanak u Bakru u vrtu Hotela Jadran. Sastanak je bio posvećen drugarstvu, te je protekao u najvedrijem raspoloženju i istinskom rotarskom druželjublju. 23. augusta održana je sjednica upravnog odbora kluba, na kojoj su izabrani svi komponentni odbori i pododbori, koji imaju odmah da započnu sa radom u klubu. Na sastanku od 30. augusta, burno aklamiran od ostale braće, brat pretsjednik Dr. Pavelić prigodnim govorom srdačno je pozdravio sklapanje sporazuma između Hrvata i Srba. Svoj govor završio je brat pretsjednik sa željom, da taj sporazum zaista dovede do potpunog zadovoljenja cjelokupnog našeg naroda. Klub je troškom od Din 1.200 poslao na oporavak, za vrijeme od mjesec dana, dvoje siromašne, slabunjave djece u Domu Narodnog Prosvjećivanja u Skradu. Tokom mjeseca bili su naši sastanci obilno posjećivani od braće iz unutrašnjosti, dok su naša braća posjetili klubove u Buenos Airesu, Wembley i Londonu. Za vrijeme sastanaka nije se održavalo nijedno predavanje, budući da se sastanci još uvijek drže na otvorenom, radi ljetne žege. Naprotiv vodile su se zato interesantne kraće debate o aktuelnim problemima. Za nevoljne sabrano tokom mjeseca Din. 1858.—.

VARAŽDIN. — Tokom mjeseca augusta održana su četiri klubska sastanka. Od toga su dva (prvi i zadnji) bila posvećena drugarstvu. Na prvome bili su nam gosti: g. Mirko Mikac šef sreskog suda; inž. Stjep. Briksi šumarski savjetnik; Drag. Perko gradski načelnik i inž. A. Minihrajter hidrotehničar. Poslije ukusne i dobre večere i pozdrava pretsjednika pročitao je II. tajnik dopisnice i pozdrave braće sa dopusta. Zatim je palo nekoliko lijepih zdravica, te je ostatak večera proveden u vrlo ugodnom raspoloženju.

Sastanci 11. VIII. i 18. VIII. poslovnisu, no na njima manjka još mnogo braće koja su na dopustu. 11. VIII. posjetio nas je brat Milan Sternberg iz R. K. Osijek. Poslije toga sastanka učinjen je automobilski izlet u Varaždinske Toplice.

Na trećem sastanku 18. VIII. poslije redovnog tajničkog izvještaja održao je brat inž. Fridlender predavanje o svjetskoj izložbi u Nju Jorku sa koje se je upravo vratio. Svoja interesantna razlaganja nastaviće na više slijedećih sastanaka.

Zadnji sastanak u mjesecu posvećen je oproštaju sa bratom inž. Ostoićem koji je premješten u Zagreb. Dragom bratu Ostoiću, vrijednom bivšem tajniku, održano je nekoliko srdačnih i iskrenih zdravica sa željom da u svom budućem radu na novoj dužnosti ostane i nadalje vjeran idealima rotarskog služenja. Brat Ostoić opraštajući se, zahvalio se braći ističući da je sretan što mu se pružila prilika da članstvom u našem klubu upozna rotarski pokret, zavoli ga i usvoji plemenite ideale kojima rotarstvo služi.

VINKOVCI. — U ovom mesecu održano je pet sastanaka, koji su u glavnom bili posvećeni drugarstvu. Obzirom na letno doba izbivao je veći broj naših članova od redovnih sastanaka radi svog boravka na letovanju, pa je usled toga i frekvencija nešto slabija. Braća koja su se vratila s odmora i s putovanja po tuđi i inozemstvu držala su interesantne referate o njihovom putu. Dana 28. VIII. o. g. posetilo je četvero braće br. klub Vukovar prilikom prijema njihovog novog člana brata Gvozdić Milana. Tom prilikom dogovoreno je, da će se održati uskoro jedan međjugradski sastanak u Vinkovcima i to klubova Brčko, Vukovar, Vinkovci.

VRŠAC. — U toku meseca avgusta održano je pet redovnih bratskih sastanaka. Usled otsustva mnogih članova sastanci su slabije posećeni, te usled toga nije bilo nikakvih predavanja. Zvanični deo sastanka ograničio se je uglavnom na čitanje zapisnika, tajnički izvještaj i slobodnu diskusiju. Na sastanku od 8. tek. meseca odlučeno je da klub na konferenciji pretsjednika i tajnika 2. sept. u Zagrebu zastupa tajnik kluba Ing. Milenko Vrvić. Prilikom poslednjeg sastanka od 29. VIII. odlučeno je da se u toku idućeg meseca održi više predavanja.

VUKOVAR. — Na 353. sastanku od 7. aug. t. g. brat Baum održao je referat iz zvanja, objasnivši braći postojeće propise, koji postoje glede odkupa pšenice po Priv. izvoznom akcionom društvu. Br. Tomo Maksimović izvjestio je o svome putovanju po Sloveniji, zatim po Italiji, Njemačkoj i Švajcarskoj.

354. sastanak od 14. aug. bio je posvećen izradi detaljnog programa za inauguraciju novog člana g. Milana Gvozdića, sudije. Braća dr. Türk, Ing. Funta i Ing. Rogulić referisali su o namjeravanom podizanju silosa po Priv. druš-

tvu za silose u Vukovaru. Brat Baum govorio je o uticaju silosa na trgovinu žitaricama.

Na 355. sastanku, dne 21. aug. zaključeno je, da će kao zvanični delegat kluba, na sastanku predsjednika i tajnika u Zagrebu, dne 2. sept. t. g. prisustvovati br. Dr. Dragutin Türk. Brat predsjednik referirao je o nekim člancima, u kojima se opisuje ličnost predsjednika francuske vlade g. Daladier-a.

Na 356. sastanku dne 28. augusta obavljena je svečana inauguracija novog člana kluba g. Milana Gvozdića, sudije, sa klasifikacijom: sudstvo.

Ovom sastanku prisustvovala su i braća iz R. C. Vinkovci, na čelu sa predsjednikom Ing. Baslerom, kao i jedan gost nerotar iz Vukovara. Svečani sastanak otvorio je predsjednik br. Dr. Gruber sa prigodnim govorom, u kojem je spomenuo i važan događaj u našoj domovini, naime postignuće sporazuma između Hrvata i Srba. Postignuti sporazum svesrdno pozdravlja. Nakon toga obavljena je inauguracija novog člana. Govorili su br. predsjednik, br. Lukičić i br. Funtak, a br. Goldštein održao je referat iz zvanja. Konačno je novog brata pozdravio u ime R. C. Vinkovci, njegov predsjednik br. Ing. Basler.

ZAGREB. — Redoviti sastanci pružali su istu sliku kao i u mjesecu julu. Zvanični rad odvijao se je brzo, a preostalo vrijeme, koje je inače ispunjeno predavanjima, referatima ili diskusijama, bilo je upotrebljeno za prijateljski razgovor.

Protivan rad pokazao je upravni odbor i klupsko vijeće, koji su bili vrlo aktivni. Nekoliko je sjednica održano, da bi sve bilo pripremljeno za rad kluba početkom septembra.

Predsjednik Josip Horvath izložio je svoj opsežni program rada, koji je klupsko vijeće potpuno prihvatilo.

Kao prvo dolazi služenje u klubu, komu će se posvetiti velika briga, jer o njegovim rezultatima ovisi ostala klupska djelatnost i sposobnost. U pogledu frekvencije zadatak je vodstva kluba, da članovima olakša vršenje dužnosti frekventiranja klupskih sastanaka. Ovo iziskuje, da rad kluba mora biti smišljen, uredjen, o sklonostima, pogledima i potrebama svakog člana i grupa po profesiji treba voditi računa,

da članovima postane potrebom dolaziti na sastanke.

Gojiti treba rotarsko drugarstvo, jer bez kulta drugarstva nema nikakvog uspješnog rada. Drugarstvo je onaj cement, koji čvrsto i nerazorivo povezuje ljudsku gradju u formaciji kluba.

Posvetiti brigu problemu članstva — nutarnjoj ekstenziji. Treba popuniti prazninu u strukturi našeg kluba. Nastojati polučiti uspjeh i u vanjskoj ekstenziji. Produžiti za što tijesnijom suradnjom sa susjednim klubovima, a naročito da lijepe osnove o tijesnoj suradnji i zbliženju zagrebačkog kluba i klubova iz Slovenije dovedu do slobodne i trajne baze rada.

Služenje u zvanju je upravo onaj put, kojim svaki pojedinac može najviše pridonijeti općim rotarskim ciljevima. Svakome je otvoreno slobodno polje, gdje može bez sustezanja svojom ličnošću dati najviše dokaza da je rotar i kako je doživio rotarsku ideju.

U služenju zajednici posvetiti će se briga problemu uredjenja osiguranja radnika za iznemoglost, starost i smrt, te higijeni sela i turizmu, te konačno problemu omladine, poimence rotarske omladine.

U međunarodnom će se služenju nastojati da se prodube sretne inaugurirane veze između Rotarstva Jugoslavije i Rotarstva Bugarske.

Novoizabranim predsjednicima i tajnicima jugoslavenskog distrikta, koji će se održati 2. septembra u Zagrebu, priređuje Rotary Club Zagreb srdačan doček.

ZEMUN. — U mesecu avgustu klub održao je 5 redovitih sastanaka sa prosečnom frekvencijom od 62.22%. Osim toga bili su 2 međjugradska sastanka sa R. C. Beograd i Pančevo, medju njima jedan na zemunskom aerodromu.

Zbog velike vrućine sastanci su održani u bašti hotela »Central«. Predavanja nije bilo, ali su pojedini članovi referisali o svojim utiscima, dobivenim na putovanjima u inostranstvu, osobito s obzirom na današnji politički položaj u svetu.

Članovi, koji su ostali u Zemunu, učestvovali kod klupskih sastanaka skoro punobrojno, tako da je bila prosečno naša »ferijalna« frekvencija dosta dobra i raspoloženje braće vrlo animirano.

GDJE SE SASTAJU I GDJE ODSJEDAJU ROTARI?

<p>BAČKA TOPOLA KAFANA BAKAJI (utorak, 20 h)</p>	<p>LESKOVAC HOTEL PLUG tekuća voda u sobama (četvrtak, 20 h)</p>
<p>BANJA LUKA HOTEL PALACE (petak 20 h) topla i hladna tekuća voda, centralno grejanje, kafana</p>	<p>LJUBLJANA GRAND HOTEL UNION (sreda, 20 h) topla i hladna tek. voda, centr. grej., vodeći hotel u Ljubljani</p>
<p>BEOGRAD HOTEL SRPSKI KRALJ (poned, 20 h) topla tekuća voda, centr. grejanje, vodeći hotel u Beogradu</p>	<p>MARIBOR KAZINO VEL. KAVARNA Café-Restaurant-Bar (ponedjeljak, 20 h)</p>
<p>BITOLJ GRAND HOTEL JEVTIĆ (sreda, 20 h) vodeći hotel u Bitolju, tekuća voda u sobama, garaža</p>	<p>NIŠ HOTEL »PARK« (sreda, 20 h) topla i hladna tekuća voda, najmoderniji komfor, garaža, centralno grejanje itd.</p>
<p>BRČKO HOTEL JUGOSLAVIJA (četvrtak, 19.30 h)</p>	<p>NOVI SAD TRGOVAČKI DOM (petak, 20 h)</p>
<p>Čuprija - Jagodina - Paraćin KANTINA ŠEĆERANE (utorak, 20 h)</p>	<p>OSIJEK GRAND HOTEL (četvrtak, 20 h)</p>
<p>DUBROVNIK GRAND HOTEL IMPERIAL vodeći hotel u Dubrovniku (četvrtak, 20 h)</p>	<p>PANČEVO PIVARA WEIFERT (sreda, 20 h)</p>
<p>KARLOVAC VELIKA KAVANA (ponedjeljak, 20 h)</p>	<p>PETROVGRAD KANTINA FABRIKE ŠEĆERA (sreda, 20 h)</p>
<p>KRANJ HOTEL STARA POŠTA (utorak, 20 h)</p>	<p>SARAJEVO VODEĆI HOTEL HOTEL EVROPA (poned., 20 h) topla i hladna tekuća voda, centralno grejanje, garaža itd.</p>

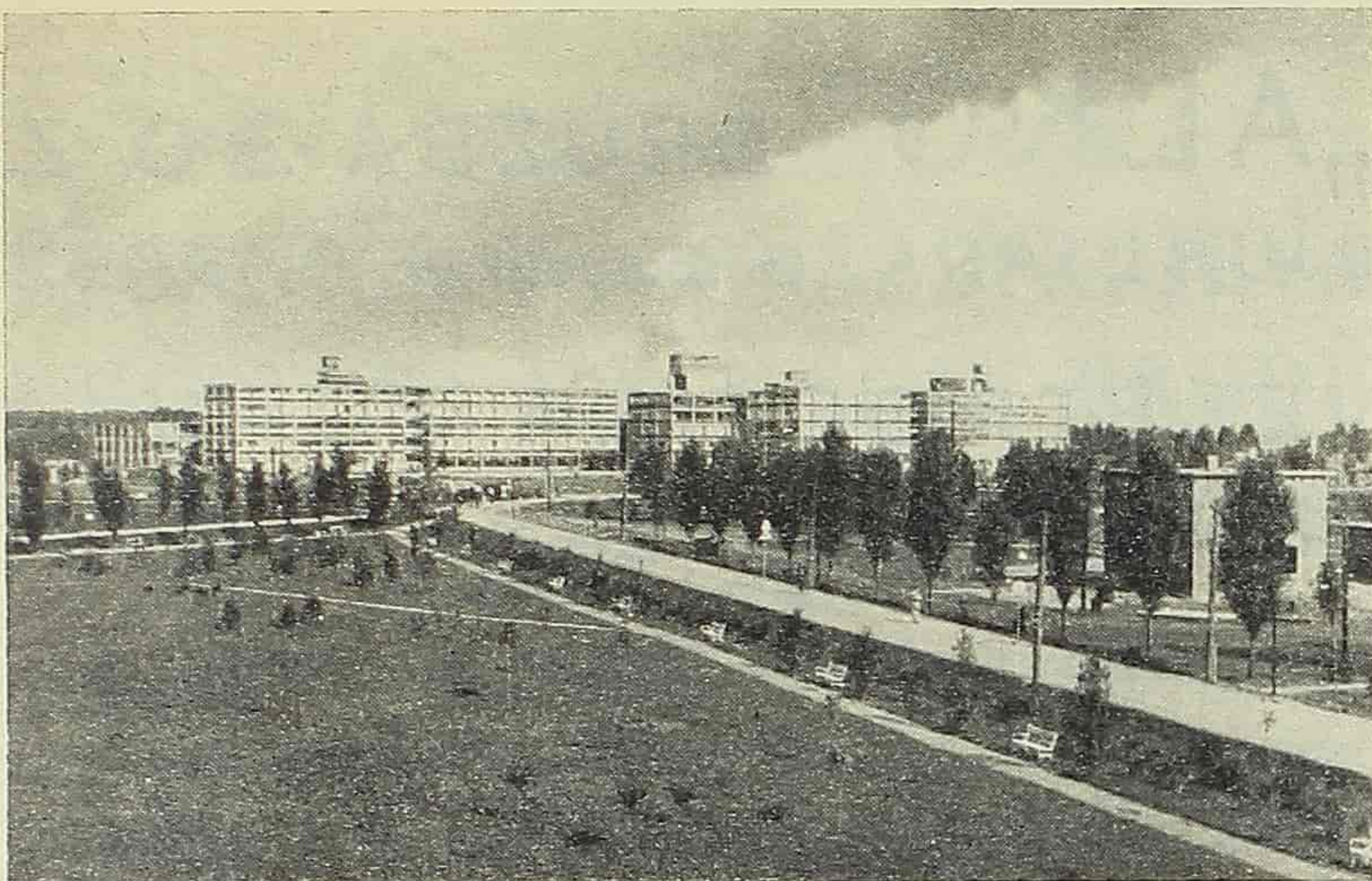
<p>SKOPLJE</p> <p>HOTEL BRISTOL</p> <p>(petak, 20 h) topla i hladna tekuća voda, centr. grejanje, garaža itd.</p>	<p>ŠIBENIK</p> <p>GRAND HOTEL KRKA</p> <p>(četvrtak, 20.30 h) tekuća voda, centr. grejanje, garaža itd.</p>
<p>SLAVONSKI BROD</p> <p>HOTEL CENTRAL</p> <p>(utorak, 20 h)</p>	<p>VARAŽDIN</p> <p>GRAND HOTEL NOVAK</p> <p>pionir hotel svih staleža</p> <p>(petak, 20 h)</p>
<p>SOMBOR</p> <p>HOTEL LLOYD</p> <p>(utorak, 20 h)</p>	<p>VELIKA KIKINDA</p> <p>(sreda, 20 h) U klupskim prostorijama Francuskog kluba u domu Kralja Petra Oslobodioca</p>
<p>SPLIT</p> <p>HOTEL CENTRAL</p> <p>(sreda, 20.30 h) topla i hladna tekuća voda; kafana i t. d.</p>	<p>VINKOVCI</p> <p>HOTEL LERNER</p> <p>(utorak, 20 h)</p>
<p>STARA KANJIŽA</p> <p>HOTEL MOLVAI</p> <p>(ponedjeljak, 19.30 h)</p>	<p>VRŠAC</p> <p>HOTEL SRBIJA</p> <p>(utorak, 20 h)</p>
<p>STARI BEČEJ</p> <p>HOTEL IMPERIAL</p> <p>(četvrtak, 20 h) tekuća voda, centralno grejanje, garaža</p>	<p>VUKOVAR</p> <p>GRAND HOTEL</p> <p>(ponedjeljak, 20 h)</p>
<p>SUBOTICA</p> <p>RESTAURANT LLOYD</p> <p>(sreda, 20 h)</p>	<p>ZAGREB</p> <p>GRAND HOTEL ESPLANADE</p> <p>vodeći hotel u Zagrebu</p> <p>(ponedjeljak, 20 h)</p>
<p>SUŠAK</p> <p>PARK HOTEL</p> <p>(sreda, 20 h)</p>	<p>ZEMUN</p> <p>HOTEL CENTRAL</p> <p>(četvr., 20 h) topla i hladna tekuća voda, centralno grejanje, garaža itd.</p>

PRISUSTVOVANJE NA KLUPSKIM SASTANCIMA

IZVJEŠTAJ ZA MJESEC AUGUST 1939 GOD.

Redni broj	IME KLUBA	Broj članova koncem meseća	Broj održa- nih sastanaka	Prosečni broj članova	Prosečni broj prisut- nih članova	Prosečni mesečni postotak	Sastanci sa 100% pri- sutnosti
1	Bačka Topola	16	5	16.—	11.40	71.25	0
2	Banja Luka	14	4	14.—	8.50	60.69	0
3	Beograd	56	4	56.—	15.25	27.23	0
4	Bitolj						*
5	Brčko	16	5	16.—	11.80	73.75	0
6	Čuprija-Jagodina-Paraćin	16	4	16.—	11.—	68.75	0
7	Dubrovnik	20	5	20.—	13.20	66.—	0
8	Karlovac	24	4	24.—	20.25	84.37	0
9	Kranj	18	4	18.—	12.50	69.45	0
10	Leskovac	18	5	18.—	9.80	54.40	0
11	Ljubljana	38	5	38.—	24.40	64.19	0
12	Maribor	40	4	40.—	25.25	63.12	0
13	Niš	18	5	18.—	11.40	63.33	0
14	Novi Sad	38	4	38.—	21.75	57.22	0
15	Osijek	32	4	32.—	21.20	68.75	0
16	Pančevo	28	4	28.—	19.20	68.56	0
17	Petrovgrad	22	5	22.—	20.—	90.92	0
18	Sarajevo	27	4	27.—	12.50	46.50	0
19	Skoplje	26	4	26.—	14.—	53.80	0
20	Slavonski Brod	14	5	14.—	12.80	91.42	1
21	Sombor	17	5	17.—	11.40	67.04	0
22	Split	20	5	20.—	12.80	64.—	0
23	Stara Kanjiža	19	4	19.—	10.50	55.26	0
24	Stari Bečej	20	5	20.—	13.20	66.—	0
25	Subotica	32	5	32.—	21.—	65.62	0
26	Sušak	29	5	29.—	18.40	63.44	0
27	Šibenik						*
28	Varaždin	24	4	24.—	16.—	66.66	0
29	Velika Kikinda	18	4	18.—	9.—	49.99	0
30	Vinkovci	14	5	14.—	10.40	74.26	0
31	Vršac	21	5	21.—	15.—	71.39	0
32	Vukovar	18	4	17.25	14.75	85.54	0
33	Zagreb	53	4	53.—	25.25	47.70	0
34	Zemun	27	5	27.—	16.80	62.22	0
	Ukupno	793		792.25	490.70	2082.82	1
	Prosečno			24.75	15.33	61.26	

* Bez izvještaja.

Preduzeće Bata u Borovu pretstavlja danas obrazac jednog modernog i naprednog industrijskog preduzeća, koje je svojim organizacionim i radnim sistemom uspeo da zauzme vodeći položaj možda u čitavoj jugoslovenskoj industriji.

Borovska industrija zapošljava danas oko 4.000 radnika, koji rade na najmodernijim strojevima, u najmodernijim tvorničkim zgradama i pod najboljim radnim uslovima.

Socijalno i zdravstveno staranje uprave preduzeća prema nameštenicima sprovedeno je do savršenstva i danas služi kao uzor svima preduzećima i industrijama u našoj državi.

Pod takvim dobrim uslovima, borovska industrija je u mogućnosti da daje svoj 100-postotni proizvodni kapacitet, koji je izražen u 200.000 pari obuće nedeljno. To je obuća za ceo naš narod, za sve društvene slojeve, za svačiji ukus i za svačiji džep.

Batina industrija u Borovu sem toga proizvodi sve vrste bicikla i auto guma, u svima dimenzijama i u kvalitetu, koji je ravan najboljoj svetskoj proizvodnji. Preko svojih prodavnica u celoj zemlji, Bata je u mogućnosti da najbrže i najbolje snabde automobilskim i bicikl gumama sve potrošače, i to po ceni koja je znatno jeftinija od cena auto i bicikl guma strane proizvodnje. Ta povoljna razlika nastaje usled toga što Batine gume ne podležu velikim transportnim troškovima ni carini, kao što je to slučaj sa gumama uvezenim iz inostranstva, a sem toga sam način proizvodnje toliko je usavršen da daje mogućnosti jeftinije prodaje Batinih guma u poredjenju sa gumama iz inostranstva.

Naporedo sa izradom obuće i gume ide i izrada specijalnog gumenog tepiha za prekrivanje podova koji se proizvodi i prodaje pod imenom »Borolit«. Borolit je jedan novi proizvod borovske industrije, ali je već sada uspeo da osvoji celokupnu našu pijacu svojom praktičnošću i jeftinom cenom. »Borolit« je podesan za sve kancelarije, trgovine, privatne stanove itd., a naročito u onim prostorijama gde pod treba često prati.

Po kvalitetu i pristupačnosti cena na istoj visini stoje i drugi proizvodi borovske industrije kao: gumijaste igračke za decu, krem za obuću, čarape, obućarski materijal itd.

600 Batinih prodavnica, rasutih po celoj našoj zemlji, živa su veza između potrošačkih masa i proizvodnog organizma borovske industrije. Kroz tih 600 prodavnica teče neprekidna Batina služba potrošačkom narodu cele naše zemlje.

Generalni direktor: brat Tomo Maksimović
Zamenik gen. direktora: brat Stevo Maksimović

„ALKO“ DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA, Gosposvetska c. 13. Tel. 25-35

**VELETRGOVINA ŽGANJA
DESTILACIJA LIKERJEV IN RUMA**

Špecialitete: Brandy aux oeufs,
Vermouth Splendid

Izdelovanje sadnih sokov.

Eksport svežih malin in malinovega soka.

Solastnik: Rotar Oto Lorant.

J. HUTTER IN DRUG

MARIBOR

Prva domaća tvornica klotova i silkova

Tvornica pamučnih štofova

Tvornica vunениh i poluvunениh tkanina

Najmodernija predionica i češljaonica pamuka

Prva domaća tvornica konca za šivanje

Uposluje 1600 nameštenika i radnika

PRVA JUGOSLAVENSKA TVORNICA VAGONA, STROJEVA I MOSTOVA D.D. U SLAV. BRODU

Proizvadjia i popravija:

vagone, vagonete, tramvajska kola, lokomotive, mostove, željezne konstrukcije, granike, dizalice, okretnice, prekretnice, prevozne mostove i slično, strojeve za gradnju cesta, strojeve za lomljenje, strojeve i uređjaje, rezervare i gazometre, generatore za proizvod plina, pregradnje benzinskih motora, žične željeznice, kotlove, specijalne kotlove za centralna loženja iz kovanog željeza, uređjaje za čišćenje i omekšavanje vode, lijevano željezo, metalno štrcanje, predmete iz kovanog željeza i čelika, vatrogasne štrcaljke.

DIREKCIJA U BEOGRADU
Prestolonaslednikov trg 5/II.

FABRIKA I POGONSKA DIREKCIJA u SLAV. BRODU
DIREKCIJA U BEOGRADU

Generalni direktor: Ing. Othmar Henn, Beograd - br. Rotar
Tehnički direktor: Ing. Oto Kaan, Slav. Brod - br. Rotar
Pogonski direktor: Stjepan Juraš, Slav. Brod - br. Rotar
Prokurista: Slavko Brdarić, Slav. Brod - br. Rotar

»Jugoslavenski Rotar« izlazi svakog 15:og u mjesecu. — Urednik i odgovorni urednik Ing. Radovan Alaupović, Guverner 77. distr. R. J. Zagreb, Gjorgjićeva ulica broj 9, telefon 60-72. — Tisak »Tipografija« d. d., Zagreb. — Za tiskaru odgovara Ivan Ivanković, Zagreb, Selska cesta br. 47.